

Na temelju članka 24. i 45a Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja (Narodne novine 128/04), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Gradac (Službeni glasnik općine Gradac 39/03.), članka 27. Statuta općine Gradac (Službeni glasnik općine Gradac 53/06.), suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja; Klasa: 350-02/95-01/153, Urbroj.: 531-02/1-1-95-2, Općinsko Vijeće općine Gradac na 11. sjednici održanoj 21. prosinca 2006., donijelo je

ODLUKU

o donošenju Prostornog plana uređenja općine Gradac

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan uređenja Općine Gradac (u nastavku teksta: Prostorni plan).

Prostornim planom se, u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređivanja Republike Hrvatske i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije utvrđuje temeljna organizacija prostora, zaštita prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjena površina s prijedlogom uvjeta i mjera njihovog uređivanja.

Prostorni plan sadrži i uvjete i smjernice za uređivanje i zaštitu prostora, mjere za unapređivanje i zaštitu okoliša, područja s posebnim i drugim istaknutim obilježjima, te granice građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja.

Članak 2.

Prostorni plan donosi se za administrativni obuhvat jedinice lokalne samouprave, Općina Gradac, obuhvata 73,25 km².

Granica obuhvata Prostornog plana pruža se na sjeverozapadu po istočnim granicama općine Podgora, na sjeveru se poklapa s granicom Grada Vrgorca, dok se na zapadu pruža granicom Grada Ploče.

Članak 3.

Prostorni plan sadržan u elaboratu Plana sastoji se od:

A Tekstualnog dijela u knjizi pod nazivom «Prostorni plan uređenja Općine Gradac»

- I Obrazloženje
- II Odredbe za provođenje

B Grafičkog dijela koji sadrži kartografske prikaze u mjerilu 1:25000 i 1:5000 to:

0.	GRANICE	1:25.000
1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
	2.1 Promet	
	2.2 Energetski sustav	1:25.000
	2.3 Pošta i telekomunikacije	1:25.000

2.4	Vodnogospodarski sustav – vodoopskrba i odvodnja	1:25.000
3.	UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	
3.1	Područja posebnih uvjeta korištenja – prirodna i graditeljska baština	1:25.000
3.2.	Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite – Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	1:25.000
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	1:5.000

Članak 4.

Prostorni plan iz stavka 1. točaka A i B ovoga članka, ovjeren pečatom općinskog Vijeća Općine Gradac i potpisom predsjednika općinskog Vijeća Općine Gradac, sastavni je dio ove odluke.

Članak 5.

Provedba ovog Prostornog plana temelji se na odredbama za provođenje ove odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata Prostornog plana. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Prostornog plana, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

Članak 6.

U obuhvatu urbanističkih planova uređenja čija je obveza izrade utvrđena ovim prostornim planom, odredbe za provođenje utvrđene ovom Odlukom mogu biti razrađeniije, posebno u odnosu na maksimalnu veličinu građevinske čestice te visinu ugostiteljsko turističkih građevina i to kako slijedi:

- maksimalna veličina građevinske čestice može iznositi 1.500 m²
- visina turističkih građevina može iznositi maksimalno 16,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine

Članak 7.

Odredbe Prostornog plana neposredno se primjenjuju:

- za područja za koja nije utvrđena obveza izrade dokumenata prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade tj. urbanističkih planova uređenja
- u izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite i isključive namjene pod kojim se podrazumijevaju izgrađene građevne čestice i druge površine privedene različitoj namjeni čija površina ne može biti veća od 5000 m²
- za rekonstrukciju postojećih građevina
- izvan građevinskog područja na poljoprivrednom, šumskom i ostalom negrađivom zemljištu

Izgrađeni dio građevinskog područja naselja prikazan je u kartografskom prikazu br. 4. „Građevinska područja naselja“.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

Članak 8.

Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, poticaji razvoju i revitalizaciji područja i djelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

Utvrđivanje namjene površina, polazi od:

- vrijednosti pojedinih područja (prirodnih i kulturno povijesnih)
- zatečenog stanja korištenja prostora;

Članak 9.

Planirano korištenje i namjena površina uvažava posebnosti pojedinih područja (prostorno funkcionalnih cjelina):

- zaštićeno obalno područje;
- kopneno zaleđe.

Članak 10.

Zaštićeno obalno područje je krajobrazna cjelina sa statusom područja s posebnim ograničenjima u korištenju na području Općine Gradac, pojas kopna u širini 1000 m od obalne crte i pojas mora u širini 300 m od obalne crte a prema prikazu u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana u mjerilu 1:25000 i 1:5000.

Članak 11.

Uvjeti određivanja namjene površina na području izvan zaštićenog obalnog područja iz članka 10. ove odluke određeni su na način:

- da se omogućava gradnja građevina izvan granica građevinskog područja u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje kao osnovni poticaj razvitku ovog područja;
- da se kompleksi polja u kraškim vrtačama uz naselja sačuvaju od bilo kakve izgradnje;
- da se sačuvaju temeljne krajobrazne odlike prostora (vegetacija, postojeća zgusnuta gradnja), te da se pošumi šumsko stanište degradirano požarima.

Članak 12.

Za prostor Općine Gradac određeno je slijedeće korištenje i namjena površina:

I Razvoj i uređenje površina naselja

- cjelina izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje) – žuta

javna i društvena namjena (narančasta)

- javna (D) ;
- školska (D4) ;

- vjerska (D7) ;

gospodarska namjena:

poslovna namjena (narančasta):

- pretežito trgovačka (K2)
komunalno servisna (K3);
ugostiteljsko turistička namjena (crvena):
- hoteli (T1);
- turističko naselje (T2);
- kampovi (T3);

športsko-rekreacijska namjena (zelena):

- šport (R1)
- rekreacija (R2);
- kupališta (R3);

javne zelene površine (zelena):

- javni park (Z1)

II Razvoj i uređenje površina izvan naselja

gospodarska namjena:

ugostiteljsko turistička namjena (crvena):

- hoteli (T1);
- kampovi (T3);

ostale površine:

- groblje (simbol);

III Razvoj i uređenje površina izvan građevinskog područja

poljoprivredne površine (smeđe):

- vrijedno obradivo tlo;
- ostala obradiva tla;

šumske površine:

- zaštitna šuma – svijetlo zeleno;

ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (bijelo);

Promet

(mreža i objekti za razvoj cestovnog, pomorskog prometa)

U cilju osiguranja funkcioniranja namjene površina, osigurane su površine za gradnju i rekonstrukciju cestovnih građevina, površina za gradnju i rekonstrukciju pomorskih građevina (morskih luka državnog, županijskog i lokalnog značaja, privezišta).

Korištenje i namjena površina iz stavka 1. ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 1. «*Korištenje i namjena površina*» u mjerilu 1:25.000.

Članak 13.

Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene dijeli se na:

- vrijedno obradivo tlo što obuhvaća manje komplekse vinograda, maslinika i voćnjaka u blizini naselja;
- ostala obradiva tla čine neobrađene livade udaljenije od naselja i lošije kakvoće tla.

Članak 14.

Šume isključivo osnovne namjene obuhvaćaju zaštitne šume.

Zaštitne šume uključuju i zaštitno zelenilo i pejzažne površine uz obalu i uz ostala naselja Općine Gradac. Imaju funkciju zaštite tla od erozije, zaštite naselja, ugostiteljsko turističkih zona i drugih gospodarskih zona, športsko rekreacijskih i drugih zona. Pridonose krajobraznim vrijednostima područja, poboljšanju mikroklimatskih i ekoloških uvjeta.

Planirana područja zaštitnih šuma treba pošumljavati autohtonim biljnim vrstama te osigurati mjere zaštite od požara (prosjeci, hidranti, osmatračnice i druge mjere).

Šume posebne namjene uključuju zaštićene šume na području Općine Gradac i to šume u okviru predloženog područja parka prirode Rilić;

Šume posebne namjene su u pravilu istaknuti prirodni predjeli koje treba čuvati od bilo kakve izgradnje te ih rekultivirati uz provođenje mjera zaštite od požara.

Članak 15.

Detaljnije razgraničavanje prostora Općine Gradac prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Prostornom planu na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25.000 i 1:5.000, određuje se u dokumentima prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade, lokacijskom, odnosno građevinskom dozvolom što se izrađuju i donose u skladu sa Zakonom i odredbama propisanim ovim Prostornim planom.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 16.

Građevine od važnosti za Državu određene su posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije i na području Općine Gradac su:

a) Državne građevine s pripadajućim objektima i uređajima *Cestovne građevine*

brza cesta

spoj „Drvenik“ s autoceste (alternativno brza cesta) od čvora Ravča sa sjeverne granice Općine Gradac na tunel Kljenak i tunel Drvenik.

brza cesta od čvora Živogošće do istočne granice Općine Gradac sa spojevima na Drvenik i Zaostrog

ostale državne ceste

državna cesta D8

Drvenik (D8)-trajekt (postojeća dionica D412 do naselja Drvenik)

Pomorske građevine

Luka županijskog značaja – luka Drvenik

Dalekovodi, transformatorsko i rasklopno postrojenje napona 110 kV i više

DV 110 kV Opuzen-Ploče-Makarska

Građevine za korištenje voda

Vodoopskrbni sustav makarskog primorja

Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, uređajima i postrojenjima

b) Županijske građevine s pripadajućim objektima i uređajima

Županijske i lokalne ceste:

Pomorske građevine

- Luke otvorena za javni promet lokalnog značaja Zaostrog, kapaciteta do 50 vezova i Gradac, kapaciteta do 100 vezova.
- Privezišta Drvenik Gornja Vala, Podaca i Brist kapaciteta 10 vezova

Energetske građevine:

- TS 110/10(20) kV "Brist" instalirane snage 2x20 MVA, kao zamjena za postojeću TS 35/10 kV "Brist" (planirano)
- 2xDV 110 kV po sistemu ulaz-izlaz na postojeći DV 110 kV Opuzen-Makarska“ za priključak TS 110/10(20) kV "Brist" (planirano)
- 27 trafostanica 10-20/0,4 kV (postojeće)
- 21 „gradskih“ trafostanica (planirano)
- zamjena 7 trafostanica tip „Tornjić“, sa novim trafostanicama "gradskog" tipa instalirane snage 630 (1000) kVA (planirano)

Članak 17.

Prilikom utvrđivanja koridora trasa brzih cesta i ostalih državnih cesta potrebno je:

- gradnjom ne zauzimati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona,
- riješiti odvodnju oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja
- u sklopu izrade stručne podloge u jedinstvenom postupku sagledati i rješenje trasa pristupnih cesta do gradskog i obalnog područja
- prilikom izrade stručnih podloga i idejnih rješenja planiranih prometnica, moguće je odstupanje od shematski prikazanih trasa u cilju omogućavanja kvalitetnijih (provjerenijih) rješenja

Lokacijska dozvola se utvrđuje na temelju stručne podloge za gradnju nove dionice ili rekonstrukcije postojećih dionica državnih cesta.

U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa ni krajobrazne vrijednosti područja.

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) potrebno je sanirati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

Članak 18.

Prostornim planom predviđa se dislokacija postojeće trajektne luke u Drveniku na novu, zapadniju lokaciju izvan postojećih i planiranih građevinskih područja. Prilikom izrade stručne podloge za izgradnju, rekonstrukciju i uređenje ove pomorske građevine od državnog interesa, potrebno je:

- Organizacijom prostora Luke Drvenik - zapad kao trajektne luke potrebno je:
 - uređenjem postojećih i gradnjom novih obala omogućiti operativnost za nesmetan pristan trajekata tijekom cijele godine
 - osiguranje parkirališnog prostora

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 19.

Građevinska područja naselja su površine:

- **mješovite (prevladavajuće) namjene** u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, poslovni, ugostiteljsko turistički sadržaji kapaciteta do 80 kreveta, igrališta kao i prometne, parkovne površine, komunalni objekti i uređaji.
- **isključive namjene** tj. zone u kojima je korištenje prostora podređeno jednoj (osnovnoj) funkciji a čine ih:

zone javne i društvene namjene (D):

- javna (D)
- školska (D4)
- vjerska (D7)

zone poslovne namjene (K) :

- Drvenik (K3)
- Zaostrog (K3)

- Brist (K2,K3)
- Podaca (K2,K3)
- Gradac (K2,K3)

zone ugostiteljsko turističke namjene (T):

- ***izgrađena i djelomično izgrađena područja ugostiteljsko – turističke namjene:***
 Hotel Quercus, Drvenik (T1)-1,6 ha
 Hotel , Zaostrog (T1)- 6,84 ha
 Hotel Labineca, Gradac (T1)- 2,14 ha
 Hotel Laguna, Gradac (T1)- 2,63 ha
 Hotel Gradac (T1) bivše odmaralište „Rudari“ – 0,7 ha
 Hotel (T1) ; predjel „Vodice“ – 3,66 ha
- ***neizgrađena područja ugostiteljsko turističke namjene:***
 turističko naselje, Drvenik (T2) Gornja Vala- 1,54 ha
 hotel, Podaca (T1), na granici sa naseljem Zaostrog- 2,75 ha
 hotel, Podaca-Ravanje (T1)-2,31 ha
 hotel, Podaca-Viskovića vala (T1) – 2,06 ha
 kamp, Podaca (T3)- 1 ha
 hotel Brist (T1)- 2,6 ha
 hotel, Gradac-Jelov vrat (T1)- 2,5 ha

zone športsko-rekreacijske namjene:

- športsko rekreacijska zona Drvenik (R1,R2)-0,81 ha
- športsko rekreacijska zona Zaostrog (R1,R2)- 6,93 ha
- uređena kupališta (R3)

Uvjeti smještaja poslovnih, ugostiteljsko turističkih te športsko rekreacijskih sadržaja (igrališta) unutar građevinskih područja naselja mješovite namjene propisani su u poglavlju 3. ove Odluke.

Uvjeti smještaja javnih i društvenih sadržaja unutar građevinskih područja naselja mješovite namjene propisani su u poglavlju 4. ove Odluke.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti (poslovne, ugostiteljsko turističke, športsko rekreacijske namjene) unutar građevinskih područja naselja isključive namjene propisani su u poglavlju 3. ove Odluke.

Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti unutar građevinskih područja naselja isključive namjene propisani su u poglavlju 4. ove Odluke.

Članak 20.

Negradivi dio građevinskog područja naselja čine javne zelene površine – parkovi. U parku je moguće postavljanje parkovne opreme (klupica) i uređenje šetnica na temelju hortikulturnog projekta.

Gradnja u građevinskom području naselja

Članak 21.

Zemljište za redovnu uporabu postojeće građevine za koju nije utvrđena građevna čestica čini pojas zemljišta oko građevine minimalne širine 1,0 m, odnosno maksimalne širine H/2 visine građevine (H = visina građevine mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine).

U zemljište za redovnu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javno prometne površine, površine javnog parka ili druge uređene zelene javne površine kao ni dijelovi susjedne već formirane građevne čestice.

Članak 22.

Javno prometne površine, te prilazi građevinama javne namjene, moraju imati elemente kojima se osigurava nesmetano kretanje osobama s posebnim potrebama.

Priključenje na cestu državnog i županijskog značaja moguće je isključivo na temelju prethodnog odobrenja nadležnog tijela za ceste u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Priključenje na ostale (nerazvrstane) ceste moguće je temeljem prethodnog odobrenja nadležnog tijela općinske u postupku ishođenja lokacijske dozvole ili na temelju dokumenta prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade.

Članak 23.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevne čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Visina potpornih zidova ne smije prijeći 1,5 m.

Pod kosim terenom se podrazumijeva nagib terena veći od 12%.

Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja. Ograde se mogu izvoditi do 1,2 m visine.

Između ceste (ulice) i kuće obvezno je uređenje predvrtova.

Članak 24.

Podrumom se na ravnom terenu smatra se najniža etaža ako kota gornjeg ruba stropne konstrukcije te etaže nije viša od 1,0 metar od kote konačno zaravnatog terena.

Podrumom se na kosom terenu smatra najniža etaža ako kota gornjeg ruba stropne konstrukcije ili etaže leži na koti konačno zaravnatog terena na višem dijelu i ako kota konačno zaravnatog terena nije niža od 2,0 metra od kote gornjeg ruba stropne konstrukcije na najnižem dijelu.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemnog dijela građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice samo ako se izvodi kao potpuno ukopani dio građevine.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice od one koja je određena za nadzemni dio građevine, odnosno i na samoj granici građevne čestice.

Članak 25.

Potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad stropne konstrukcije posljednje etaže građevine; potkrovlje je oblikovano kosim krovom. Maksimalna dozvoljena visina nadozida je 150 cm mjereno u ravnini pročelja građevine s nagibom krova 20°-30°.

Članak 26.

Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib može iznositi 20⁰ a maksimalni nagib 30⁰.

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Građevine u građevinskim područjima gospodarske – poslovne namjene (hale i sl.) mogu se izvoditi s krovovima manjeg nagiba od odredbe iz stavka 1. ovog članka.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu zauzeti najviše 1/3 ukupne površine krovnih ploha.

Članak 27.

Kiosci i pokretne naprave razmještaju se prema Planu korištenja javnih površina općine Gradac a u okviru građevinskih područja naselja.

Članak 28.

Na građevinskim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Članak 29.

U zonama mješovite namjene mogu se graditi niske i srednje građevine.

Niska građevina ne može biti manja od 50 m² brutto razvijene površine.

Članak 30.

Na građevnoj čestici može se graditi samo jedna stambena ili stambeno poslovna građevina i **pomoćne građevine** kao garaže, spremišta, ljetne kuhinje, radne prostorije, bazeni i sl., koje funkcionalno služe stambenoj građevini i zajedno predstavljaju jednu stambeno-gospodarsku cjelinu.

Građevine iz stavka 1. ovog članka obračunavaju se u izgrađenost građevinske parcele.

Pomoćne građevine mogu se graditi:

- u gabaritu osnovne građevine;
- kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine mogu imati najveću visinu podrum, prizemlje i ravni ili kosi krov nagiba 20-30⁰, odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 3,0 m od granice građevne čestice i mogu se postavljati između stambene ili stambeno poslovne građevine i javno prometne površine.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi, ali ne prema državnoj cesti. Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste.

Garaže nije moguće postavljati na pročelju građevnih čestica uz more (prvi red građevina uz more).

a) Gradnja u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja

Članak 31.

U naseljima u kojima se više od 50% postojećih građevina koriste za povremeno stanovanje (Brist, Podaca), u građevinskom području naselja, u pojasu do 70 m od obalne crte, ne može se planirati gradnja niti se može graditi pojedinačna ili više građevina namijenjenih za:

- proizvodnju koja nije funkcionalno povezana s morem i morskom obalom
- trgovinu neto trgovačke površine veće od 1.500 m².

a.1.Postojeće izgrađene građevine

Članak 32.

Pod postojećom građevinom smatra se građevina sagrađena na temelju građevinske dozvole ili je izgrađena do 15. veljače 1968. godine»

Članak 33.

Postojeće građevine se mogu adaptirati i rekonstruirati (dograditi, nadograditi, promijeniti namjenu i dr.) u skladu sa ovim odredbama.

Članak 34.

Koeficijent izgrađenosti (Kig) kod rekonstrukcije postojećih građevina može biti max. 0,40 za slobodnostojeće objekte odnosno 0,50 za dvojne objekte.

Postojeće objekte kod kojih je koeficijent izgrađenosti veći od navedenog u stavku 1. ovog članka nije moguće tlocrtno povećavati već se zadržava postojeće tlocrtno stanje, a moguća je samo nadogradnja ukoliko to odredbe ove Odluke dozvoljavaju.

Članak 35.

Koeficijent iskorištenosti (Kis) kod rekonstrukcije postojećih građevina može biti max. 1,50. Postojeće objekte kod kojih je koeficijent iskorištenosti veći od navedenog u stavku 1. ovog članka nije moguće dograđivati ni nadograđivati već se zadržava postojeće stanje.

Članak 36.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 4,0 m odnosno od državne ceste i županijske ceste prema posebnim propisima.

Postojeći objekti kod kojih je udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca manja od navedene u stavku 1. ovog članka zadržavaju postojeći građevni pravac.

Članak 37.

Minimalna udaljenost od granica susjednih parcela kod rekonstrukcije postojeće građevine iznosi 3,0 m.

Iznimno, udaljenost rekonstruiranog (dograđenog) dijela postojećeg objekta od granice susjedne parcele može biti i manja, ali ne manja od 1,0 m od navedene u stavku 1. ovog članka.

Postojeći objekti izgrađeni na udaljenosti manjoj od navedene u stavku 1. ovog članka zadržavaju postojeću udaljenost.

Članak 38.

Maksimalna visina kod rekonstrukcije postojećih građevina je podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje odnosno visina vijenca mjerena od najniže kote uređenog terena iznosi maksimalno 11,50 m.

Članak 39.

Kod rekonstrukcije postojećih objekata kojima se povećavaju stambeni ili smještajni kapaciteti moraju se osigurati nova parkirališna mjesta i to za svaku stambenu i smještajnu jedinicu po jedno park. mjesto.

Ukoliko zbog uvjeta (stara jezgra, konfiguracija terena i sl.) nije moguće osigurati nova parkirališna mjesta na građevnoj čestici, ista je potrebno osigurati na drugoj građevnoj čestici.

Članak 40.

Odstupanja od ovih odredbi za postojeće objekte moguće je kod zaštićenih cjelina naselja ili zaštićenih pojedinačnih građevina i to na osnovu konzervatorske studije.

a.2. Interpolacija građevina

Članak 41.

Interpolacija objekata moguća je na neizgrađenim pojedinačnim građevinskim parcelama unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja .

Gradnja interpoliranih objekata provodi se na temelju odredbi ovog plana.

Članak 42.

Interpolirani objekti mogu se graditi kao niske građevine i kao srednje građevine.

Niske građevine mogu se graditi kao samostojeće građevine, dvojne građevine ili građevine u nizu.

Srednje građevine mogu se graditi kao samostojeće i dvojne građevine.

Članak 43.

Niske građevine mogu se graditi do maksimalne visine podrum, prizemlje i 2 kata (po + Pr + 2) odnosno do maksimalne visine vijenca od 10,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Srednje građevine mogu se graditi do maksimalne visine podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje (Po + Pr + 2 + Pk) odnosno do maksimalne visine vijenca od 11,50 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Članak 44.

Površina građevne čestice i koeficijent izgrađenosti za interpolirane objekte dati su u sljedećoj tabeli:

NAČIN IZGRADNJE		min.-max. Površ.čestice	Max. Kig
Niska	samostojeća	200 – 600	0,4
	dvojna	150- 500	0,4
srednja građevina	samostojeća	300-800	0,4
	dvojna	250-600	0,4

Članak 45.

Interpolirane građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe.

Iznimno od ove odredbe može se graditi i na manjoj udaljenosti od susjednih međa ali ne na manjoj od one na kojoj je od međe sagrađen susjedni objekt.

Članak 46.

Svaka interpolirana građevna čestica mora imati osiguran pristupni put širok minimalno 3,0 m. Ukoliko se pristupni put koristi za više građevnih čestica mora biti širok minimalno 5,0 m i mora imati pješačku stazu široku minimalno 1,5 m.

Iznimka su postojeći pristupni putevi koji ne zadovoljavaju kriterije iz stavka 1. ovog članka te oni zadržavaju svoje karakteristike uz obvezu proširenja ako je tehnički izvediva.

Pod postojećim putem se podrazumijeva onaj za kojeg je izdana lokacijska dozvola ili je izgrađen na temelju građevinske dozvole.

Članak 47.

Kod interpolacija građevina kada postojeći put presjeca česticu na dva dijela ili kada su sa obje strane tog puta čestice zemlje istog vlasnika, dozvoljava se da se na odvojenom dijelu čestice zemlje, odnosno drugoj čestici zemlje osiguravaju parkirališna mjesta za potrebe građevine.

b) Gradnja u neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja

Članak 48.

U neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja Brist i Podaca ne mogu se graditi građevine za proizvodnju, trgovinu, usluge ugostiteljskog smještaja, apartmanske građevine za tržište i kuće za odmor u pojasu od 70,0 m od obalne crte.

Članak 49.

Svaka građevinska čestica u građevinskom području mora imati neposredan kolni pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 3,0 m, ukoliko nije drugačije određeno ovim odredbama.

Izuzetno, ukoliko se zbog konfiguracije terena ne može omogućiti kolni pristup građevinskoj čestici obavezno je uređenje pješačkog pristupa minimalne širine 1,5 m.

Kolni pristup građevinskoj čestici smještenoj uz javno prometnu površinu može zauzeti najviše 3,5 m širine fronte čestice.

Građevna čestica na spoju ulica različitog značaja obvezno se priključuje na ulicu nižeg značaja.

Postojeći put definiran je u članku 46. ove Odluke.

Članak 50.

Sabirne ulice unutar naselja moraju imati širinu koja omogućava nesmetano odvijanje dvosmjernog prometa, odnosno najmanje 5,5 m te minimalno s jedne strane pješački pločnik najmanje širine 2,0 m.

Članak 51.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m.

Iznimno, udaljenost iz stavka 1. ovog članka može biti i manja u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti, osim za državnu cestu.

Članak 52.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne udovoljavaju uvjetima iz ovog Prostornog plana a koje nemaju direktan pristup sa javne površine, ili se taj pristup ne može osigurati na način određen u članku 51. stavak 2. tretiraju se kao zelene površine.

Članak 53.

Građevine se mogu graditi kao niske građevine i kao srednje građevine.

Niske građevine mogu se graditi kao samostojeće građevine, dvojne građevine ili građevine u nizu.

Srednje građevine mogu se graditi kao samostojeće i dvojne građevine.

Članak 54.

Površina građevne čestice i koeficijent izgrađenosti za građevine u neizgrađenom dijelu dati su u sljedećoj tabeli:

NAČIN IZGRADNJE		min.-max. Površ.čestice	Max. Kig
Niska	samostojeća	400 – 800	0,3
	dvojna	300- 600	0,3
srednja građevina	samostojeća	600-1000	0,3
	dvojna	500-1000	0,3

Članak 55.

Niske i srednje građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe.

Udaljenost od javno prometne površine je određena u članku 53. ove Odluke.

Članak 56.

Niske građevine mogu se graditi do maksimalne visine Po +P+2 (podrum, prizemlje, dva kata), odnosno do maksimalne visine 10,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Srednje građevine mogu se graditi do maksimalne visine Po+P+2+Pk (podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje), odnosno do maksimalne visine 11,5 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

2.3. Izgrađene strukture izvan naselja

Članak 57.

Izgrađene strukture izvan naselja predstavljaju postojeća i planirana građevinska područja isključive namjene (gospodarske- ugostiteljsko turističke namjene) smještene izvan naselja i prikazana su u kartografskom prikazu br.4.

Članak 58.

Izdvojena građevinska područja isključive (osnovne) namjene izvan naselja su:

- **ugostiteljsko turistička namjena (T):**
 - Hotel Morenija Borova, Podaca (T1) – 2,0 izgrađen
 - Hotel uvala Borova, Podaca (T1) – 1,5 neizgrađena
 - Kamp Slatine - Čista, Drevnik (T3) – 9,5 ha neizgrađen

Uvjeti smještaja izgrađenih struktura izvan naselja propisani su u poglavlju 4. ove Odluke.

Članak 59.

U svrhu izdavanja lokacijskih dozvola za gradnju unutar izdvojenih građevinskih područja iz članka 58. potrebna je izrada urbanističkog plana uređenja.

2.4. Gradnja izvan granica građevinskog područja

Članak 60.

Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kakvoća i cjelovitost poljodjelskoga zemljišta i šuma,
- očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju,
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici,
- sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

Građevine koje se mogu ili moraju graditi izvan građevnog područja kao što su:

- a) građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- b) građevine zdravstvenih, športskih i rekreacijskih namjena,
- c) građevine namijenjene obrani,
- d) vidikovci
- e) građevine stambeno gospodarske namjene za prijavljeno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (stambeno-gospodarski kompleksi vinarije, vinske podume u vinogradima, te sušare u voćnjacima, ostave za poljoprivredni alat i strojeve, spremišta u šumama) moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljodjelsku i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajobraza.

Članak 61.

Izvan granica građevinskog područja naselja, a u okviru zaštićenog obalnog područja, moguća je gradnja **prijavljenih poljoprivrednih gospodarstava i pružanje ugostiteljsko turističkih usluga u seoskom domaćinstvu** poštujući slijedeće uvjete:

- minimalna površina parcele 3 ha,
- maksimalna visina građevine je visina prizemlja i krova odnosno maksimalno 4,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- maksimalna površina građevine može iznositi 200 m²
- minimalna udaljenost građevine može iznositi najmanje 300 m od obalne crte

Izvan granica građevinskog područja naselja, a izvan zaštićenog obalnog područja, moguća je gradnja **prijavljenih poljoprivrednih gospodarstava i pružanje ugostiteljsko turističkih usluga u seoskom domaćinstvu** poštujući slijedeće uvjete:

- minimalna površina parcele iznosi 5.000 m²

- maksimalna visina građevine iznosi 7,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- maksimalna površina građevine može iznositi 200 m²
- minimalna udaljenost građevine može iznositi najmanje 1000 m od obalne crte
- čestica treba imati prilazni put, vodu za natapanje riješeno prema lokalnim prilikama i električnu energiju.

Građevine iz stavka 1. i 2. ovog članka moraju se graditi izvan:

- zaštićenih prirodnih predjela i zaštićene graditeljske baštine, *prikazanih na kartografskom prikazu 3.1., 1:25000*
- osobito vrijednog poljoprivrednog tla, *prikazanih na kartografskom prikazu 1., 1:25000*
- koridora prometnica *prikazanih na kartografskom prikazu 2 1., 1:25000*

Članak 62.

Gospodarske građevine – farme čine građevinu ili grupe građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem koje se mogu graditi na zemljištu najmanje površine 10.000 m². Gospodarska građevina - farma može zauzeti najviše 5% od pripadajućeg zemljišta.

Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje;
- proizvodnje i skladištenja vina;
- prerade poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na farmi.

Najveća visina građevine iz stavka 2. ovog članka može iznositi 5,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Površina i raspored gospodarskih građevina na farmi utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

Oblikovanje građevina na farmi mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- krov dvostrešan nagiba do 30⁰
- temelj prizemlja, odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viši od 60 cm od kote uređenog terena uz građevinu na više dijelu terena;
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati.

Gospodarske građevine iz stavka 2. ovog članka ne mogu se graditi:

- na zaštićenom obalnom području
- u okviru zaštićenih prirodnih predjela i zaštićene graditeljske baštine *prikazanih na kartografskom prikazu 3.1., 1:25000*
- u okviru osobito vrijednog poljoprivrednog tla, *prikazanih na kartografskom prikazu 1., 1:25000*
- u okviru koridora prometnica *prikazanih na kartografskom prikazu 2.1., 1:25000*

Članak 63.

Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 2000 m² omogućava se gradnja poljskih kućica.

Poljska kućica može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtne bruto površine do 20 m². Sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena.

Postojeće poljske kućice izgrađene na zemljištu manje površine od površine određene u stavku 1. ovog članka, ne mogu povećavati tlocrtnu površinu.

Poljska kućica mora biti građena na način da:

- bude smještena na najmanje plodnom, odnosno neplodnom dijelu poljodjelskog zemljišta,
- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju,
- visina do vijenca ne može biti viša od 3,00 m (prizemlje i kosi krov)
- nije moguć priključak na komunalnu infrastrukturu
- minimalna udaljenost od obale iznosi 500 m

Spremišta za alat ne mogu se graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (poljima) i u zaštićenom obalnom području.

Članak 64.

Vidikovce je moguće uređivati na istaknutim reljefnim pozicijama s atraktivnim pogledom. Vidikovci se mogu opremiti kao uređena odmorišta bilo da se do njih pristupa kolnim ili uređenim pješačkim putem.

Na vidikovcu je moguća gradnja građevine maksimalne tlocrtno bruto površine do 50 m², maksimalne visine prizemlja, odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže kote prirodnog terena uz građevinu do vijenca građevine i na minimalnoj površini čestice od 1000 m².

Članak 65.

Gradnja novog **grobља** i proširenja postojećih vrše se sukladno važećim propisima i Prostornom planu. Površine postojećih grobља kao i površine za širenje grobља određene su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. *Granice građevinskog područja* u mjerilu 1:5.000.

Do grobља se mora osigurati kolna prometnica minimalne širine 5,0 m. U sklopu parcele grobља potrebno je osigurati parkirališta te minimalno 30% površina namijenjenih zelenilu.

Osim grobnih mjesta unutar grobља mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

Ukoliko je proširenje grobља veće od 20% postojećeg, neophodna je izrada detaljnog plana uređenja.

Članak 66.

Prostornim planom na području općine Gradac nisu predviđeni lokaliteti za eksploataciju mineralnih sirovina.

Članak 67.

Izvan granica građevinskog područja i pomorskog dobra obvezno je uređenje obalne šetnice (lungo mare) minimalne širine 3,0 m koja se ne smije asfaltirati u cilju uklapanja u krajobraz. Uz lungo mare moguće je postavljanje klupica za odmor.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 68.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještavati:

- unutar građevinskih područja naselja (mješovita namjena),
- u zonama isključive namjene u okviru građevinskog područja naselja
- u izdvojenom građevinskom području izvan naselja

Sve gospodarske građevine u građevinskom području naselja u mješovitoj namjeni, u zonama isključive namjene te u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja, odvodnju otpadnih voda moraju riješiti razdjelnim sustavom odvodnje s adekvatnim pročišćavanjem prije ispuštanja u recipijent ukoliko sustav javne odvodnje nije izgrađen ili priključkom na postojeći sustav javne odvodnje s pročišćavanjem i podmorskim ispustom. Prije priključenja na sustav odvodnje otpadne vode moraju se dovesti na razinu kućanskih otpadnih voda.

Oborinske vode sa onečišćenih površina (parkirališta, manipulativnih površina i sl.) prije upuštanja u recipijent (more ili korita vodotoka) moraju se pročistiti putem taložnika i separatora ulja i masti.

Uvjeti gradnje gospodarskih djelatnosti u građevinskim područjima naselja – mješovita namjena

Članak 69.

Unutar građevinskih područja naselja (mješovita namjena) omogućava se uređenje prostora i gradnja građevina pretežito poslovne namjene (uslužne, manje trgovačke, komunalno servisne) te ugostiteljsko turističke namjene.

Članak 70.

Visina građevina i udaljenost građevine od ruba građevne čestice je određena za gospodarske pretežito poslovne i manje ugostiteljske građevine (restorani, zabavni sadržaji, i sl. građevine):

- visina: najviše 10,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje $H/2$ gdje je H = visina građevine od najniže kote uređenog terena do vijenca u neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja i najmanje 3,0 metra u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja
- minimalna površina građevne čestice iznosi 400 m^2 a maksimalna 1000 m^2

Članak 71.

Unutar građevinskog područja naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 80 ležajeva prema slijedećim uvjetima:

Neizgrađeni dio naselja:

- visina; najviše 14,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje $H/2$ gdje je H = visina građevine od najniže točke uređenog terena do vijenca
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2 a najveća 1500 m^2 ,

Najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,3.

Izgrađeni dio naselja:

- visina; najviše 15,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje 3,0 m.
- najmanja površina građevne čestice iznosi 500 m² a najveća 1500 m²,

Najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,5.

Uvjeti gradnje gospodarskih (poslovnih i ugostiteljsko-turističkih) djelatnosti u zonama isključive namjene u okviru građevinskog područja naselja

Članak 72.

Gospodarske zone isključive namjene u okviru građevinskih područja naselja određene su za:

- poslovnu namjenu (pretežito trgovačke, skladišta i komunalno servisne građevine); (K2, K3)
- ugostiteljsko*turističku namjenu, T1-hoteli, T2-turistička naselja, T3-kampovi

Članak 73.

Prostornim planom određene su zone poslovne namjene:

- Drvenik-0,91 ha
- Zaoštrog-2,28 ha
- Podaca – 1,7 ha
- Brist;-2,05 ha
- Gradac – 3,69 ha

U okviru zona iz stavka 1. ovog članka planirani su slijedeći sadržaji:

- zanatski sadržaji
- servisi i usluge
- trgovine
- komunalni sadržaji, garaže i slično koji zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smješteni unutar građevinskog područja naselja.
- stanovanje, najviše 30% bruto razvijene površine građevine

Građevine iz prethodnog stavka trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m²;
- koeficijent Izgrađenost građevne čestice iznosi najviše 0,4
- visina gospodarskih građevina od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine i ne više od 11,5 m
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi H/2 visine zabata. Ukoliko je polovica visine zabata manja od 3,0 m, najmanja udaljenost do međe susjedne građevne čestice iznosi najmanje 3,0 m;
- najmanje 30% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno ;

Ugostiteljstvo i turizam

Članak 74.

Ugostiteljsko turistički sadržaji grade se sukladno posebnim propisima (Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji, posebni standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine hoteli – u daljnjem tekstu: posebni propisi).

Članak 75.

Izgrađene i djelomično izgrađene zone ugostiteljsko turističke namjene unutar građevinskog područja naselja mogu se rekonstruirati u cilju povećanja kvalitete ponude što podrazumijeva višu kategoriju smještajnih građevina i pratećih sadržaja (prateći sadržaji; športsko rekreacijski sadržaji, ugostiteljski objekti, objekti za zabavu, uređenje otvorenih prostora, plaža, kupališta i sl.).

Nova smještajna građevina s pripadajućim zemljištem planira se izvan postojećih javnih površina uz obalu.

Izgrađene i djelomično izgrađene: zone ugostiteljsko turističke namjene su:

- Hotel Quercus, Drvenik (T1)-1,6 ha; 180 ležaja - izgrađena
- Hotel Zaostrog (T1)- 6,84 ha; 600 ležaja- prenamjena i nova gradnja
- Hotel Labineca, Gradac (T1)- 2,14 ha- 650 ležaja – izgrađena
- Hotel Laguna, Gradac (T1)- 2,63 ha- 550 ležaja- izgrađena
- Hotel , Gradac (T1) bivše odmaralište „Rudari“ – 0,7 ha-180 ležaja-nova gradnja
- Hotelska zona (T1) područje Vodice – 3,66 ha- 600 ležaja –nova gradnja

U cilju rekonstrukcije postojećih građevina i gradnje novih, maksimalni koeficijent izgrađenosti može iznositi 0,3 a koeficijent iskorištenosti 0,8.

Članak 76.

Zone ugostiteljsko turističke namjene unutar građevinskog područja naselja su:

Neizgrađena (planirana):

- Turističko naselje – Gornja Vala , Drvenik (T2), obuhvata 1,54 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 200 ležaja
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8
- najmanje 40% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- Hotelska zona Podaca (T1) obuhvata 2,75 ha

Posebni uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 240 ležaja.
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8
- najmanje 30% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- Hotelska zona Podaca, Viskovića vala (T1) obuhvata 2,06 ha

Posebni uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 120 ležaja.
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8

- najmanje 40% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- Hotelska zona Podaca (T1) obuhvata 2,31 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 280 ležaja.
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8
- najmanje 40% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- Kamp Podaca (T3) obuhvata 1 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 120 smještajnih jedinica
- auto – kamp mora imati ograđen prostor čvrstom transparentnom ogradom s jednim nadziranom ulazom uz koji je recepcija
- jedno kamp mjesto mora osigurati smještaj šatora, predprostor za šator, smještaj vozila srednje veličine i okolni prostor.
- ukupna površina auto-kampa se dimenzionira na način da se po jednom kamp mjestu određuje površina od 100 m²
- najveća bruto tlocrtna površina objekta recepcije iznosi 50 m²
- najveća bruto površina sanitarnog čvora proizlazi iz pravilnika o sanitarnim uvjetima
- prateći sanitarni i drugi sadržaji moraju biti izgrađeni najmanje 70 m od obalne crte
- smještajne jedinice se ne mogu povezivati s tlom na čvrsti način i ne mogu se planirati u pojasu najmanje 25 m od obalne crte mora

- Hotelska zona Brist (T1) obuhvata 2,6 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 200 ležaja
- maksimalni koeficijent izgrađenost građevne čestice iznosi 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8
- najmanje 40% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- Hotelska zona Gradac (T1) obuhvata 2,5 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 200 ležaja
- maksimalni koeficijent izgrađenost građevne čestice iznosi 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8
- najmanje 30% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

Članak 77.

Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene (neizgrađena) izvan naselja namijenjena su gradnji hotela i, kampova i pratećih sadržaja,

Obvezno je poštivanje slijedećih uvjeta:

- vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina određuje se proporcionalno u odnosu na svaku fazu izgradnje smještajnih građevina
- gustoća korištenja za nova ugostiteljsko-turistička područja može biti od 50-120 kreveta/ha
- izgrađenost građevne čestice ne može biti veća od 30%
- koeficijent iskoristivosti građevne čestice ne može biti veći od 0,8
- najmanje 40% svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se hortikulturno urediti

- parkiranje vozila je potrebno riješiti unutar ugostiteljsko turističke zone prema propisanim normativima.
- smještajne jedinice moraju se nalaziti na minimalnoj udaljenosti od 100 m od obalne crte

Članak 78.

Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja su:

- Borova, Hotel Morenija, Podaca (T1) obuhvata 2 ha – izgrađeno, zamjena i nova gradnja

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 600 kreveta
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8

- hotel uvala Borova (T1)1,5 ha; neizgrađeno)

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet zone iznosi 300 kreveta
- maksimalni koeficijent izgrađenosti 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti 0,8

- kamp Čista- (T3), Drvenik 9,5 ha

Uvjeti za zonu su slijedeći:

- maksimalni kapacitet iznosi 700 smještajnih jedinica
- auto – kamp mora imati ograđen prostor čvrstom transparentnom ogradom s jednim nadziranom ulazom uz koji je recepcija
- jedno kamp mjesto mora osigurati smještaj šatora, predprostor za šator, smještaj vozila srednje veličine i okolni prostor.
- ukupna površina auto-kampa se dimenzionira na način da se po jednom kamp mjestu određuje površina od 100 m²
- najveća bruto tlocrtna površina objekta recepcije iznosi 150 m²
- najveća bruto površina sanitarnog čvora proizlazi iz pravilnika o sanitarnim uvjetima
- prateći sanitarni i drugi sadržaji moraju biti izgrađeni najmanje 70 m od obalne crte
- smještajne jedinice se ne mogu povezivati s tlom na čvrsti način i ne mogu se planirati u pojasu najmanje 25 m od obalne crte mora
- odvodnja otpadnih voda mora se riješiti vlastitim sustavom odvodnje s pročišćavanjem prije upuštanja u recipijent ukoliko sustav odvodnje nije izgrađen ili priključkom na postojeći sustav javne odvodnje. Prije priključenja na kanalizaciju zagađene otpadne vode moraju se dovesti na razinu kućanskih otpadnih voda.

Članak 79.

Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko – turističke namjene (izvan naselja) u ZOP-u su:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Kapacitet (kreveti)	Postojeće/planirano
Drvenik	Slatine-Čista	T3	9,5	700	Planirano
Podaca	Borova	T1	2	600	Postojeće
Podaca	Borova	T1	1,5	300	Planirano

Šport i rekreacija

Članak 80.

Sadržaji **športa i rekreacije** planiraju se u građevinskim područjima naselja mješovite namjene i u zonama isključive namjene u okviru građevinskog područja naselja.

Uvjeti gradnje športsko rekreacijskih djelatnosti u građevinskim područjima naselja – mješovita namjena

Članak 81.

Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (teren, gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina (sadržaj) mogu zauzeti maksimalno 30% površine građevne čestice (k_{ig} 0,3).

Izuzetno, kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenu naseljsku strukturu, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta na javnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti je (k_{ig}) 0,7.

Minimalna veličina građevinske čestice iznosi 500 m² a maksimalna 1.500 m².

Članak 82.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana usklađuje se sa posebnim propisima.

Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 6,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Članak 83.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m.

Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje H/2, gdje je H visina športske građevine do vijenca prema toj susjednoj građevini.

Članak 84.

Uz morsku obalu u građevinskim područjima naselja, turističkim zonama i zaštitnim zelenim i pejzažnim površinama u naselju, predviđena je izgradnja šetnica "lungo mare", minimalne širine 1,5 a maksimalne 3,0 m, namijenjena isključivo biciklistima i pješacima.

Uvjetu izgradnje šetnica potrebno je uvjetima zaštite okoliša i prirode uz maksimalno očuvanje prirodne sredine i staništa.

Obala mora izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko turističke namjene čuva se u prirodnom obliku, bez mogućnosti intervencija.

Uvjeti gradnje športsko rekreacijskih djelatnosti u zonama isključive namjene u građevinskim područjima naselja

Članak 85.

Prostornim planom određene su *zone športa i rekreacije* unutar građevinskog područja naselja:

- športska zona Zaostrog (R1,R2)-6,93 ha

- športska zona Drvenik (R1,R2)

U svrhu gradnje građevina športsko rekreacijske namjene u okviru športsko rekreacijske zona primjenjuju se uvjeti iz članaka 83, 84, 85. i 86. ovih odredbi.

U okviru zone u Zaostrogu moguć je smještaj teniskog centra s pratećim sadržajima.

Članak 86.

Uređene plaže su ispred građevinskih područja.

Prostornim planom se određuje da se unutar građevinskih područja naselja te izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko turističke namjene na obalnom području uređuju **kupališta** (u smislu uređenih plaža prema posebnim propisima) i označena su simbolom **R3**.

Uređena kupališta obuhvaćaju otvorene površine namijenjene sunčanju i kupanju, nadzirane i pristupačne svima s morske i kopnene strane, a čine ih šljunčane ili pješčane površine, odnosno kamena obala.

Uređena kupališta mogu se opreмати tuševima, platoima, sunčalištima, prilazima moru za osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Na području uređenih kupališta nije dopušteno ograđivanje plaža, prekidanje javne šetnice, kao i onemogućavanje pristupa moru.

Prirodne plaže smještene su izvan građevinskih područja naselja i građevinskih područja turističke namjene, infrastrukturno su neopremljene, potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 87.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine namijenjene upravi, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, predškolske i obrazovne (školske), kulturne, vjerske, administrativne, poslovne; pošte, banke i sl.

Građevine društvene djelatnosti obuhvaćaju i sportsko-rekreacijske građevine koje se javljaju uz određene sadržaje (prvenstveno škole).

Članak 88.

Športske građevine, osim u posebnim zonama športa i rekreacije mogu se graditi i kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda.

Članak 89.

Ukoliko se grade građevine društvenih djelatnosti unutar zona mješovite namjene primjenjuju se slijedeći uvjeti:

- građevna čestica mora imati pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 5,0 m
- udaljenost građevina iz stavka 1. ove točke od susjednih građevina ne može biti manja od polovine visine više građevine do vijenca ($H/2$)
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m^2 , izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,4
- visina građevina može iznositi najmanje najviše 11,5 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- na građevnoj čestici potrebno je osigurati prostor za parkiranje sukladno propisanim normativima

Iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

Članak 90.

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevina druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) im može biti maksimalno 0,8 a koeficijent iskorištenosti (k_{is}) maksimalno 3,0.

Članak 91.

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Planira se standard od 20 polaznika u jednoj odvojenoj skupini, minimalno 5 m^2 neto izgrađenog prostora i 20 m^2 parcele po djetetu.

Ukoliko se dječje ustanove grade u dijelu građevina druge namjene (pretežno stambene i stambeno-gospodarske građevine) tada je obvezno osigurati na građevnoj čestici zasebni prostor od najmanje $5,0 \text{ m}^2$ po djetetu (otvoreni dio građevne čestice) za boravak i igru djece na otvorenom.

Članak 92.

Osnovne škole

Prilikom projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se, pored zakonskih odredbi, i sljedeći okvirni standardi:

- površina građevine po jednom učeniku je 5 m²;
- veličina zemljišta za gradnju osnovne škole mora osigurati površinu za osnovnu građevinu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za otvorene športske terene, prostor za zelene površine i drugo;
- veličina građevne čestice, koja osigurava prostor za sadržaje iz prethodne alineje, određena je normativom od 30-50 m² po učeniku, računajući rad škole u dvije smjene. Iznimno, u već formiranim naseljima i gusto izgrađenim dijelovima naselja, normativ je 20-40 m² po učeniku.

U okviru zone škole u Gradacu planirano je uređenje otvorenog igrališta i športske dvorane. Maksimalni koeficijent izgrađenosti je 0,7, a koeficijent iskorištenosti 1,2.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 93.

Planom se određuje da koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava čine:

- građevine cestovnog i pomorskog prometa,
- građevine sustava veza,
- građevine vodoopskrbe i odvodnje
- građevine u sustavu energetike.

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Zasebna građevna čestica formira se za sve građevine (prometnice, trafostanice, vodospreme, prepumpne stanice i dr.) prometnih i infrastrukturnih sustava.

Građevna čestica za pojedine sadržaje formira se u odnosu na veličinu projektirane građevine u skladu s posebnim propisima.

Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

Građevine u sustavu infrastrukture ne smiju imati visinu veću od 6,0 m i ne mogu biti locirane na kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Prostornim planom se određuje da je moguće odstupanje od utvrđenih koridora ukoliko se projektnom dokumentacijom utvrde potrebe za izmještanjem istih.

Cestovni promet

Članak 94.

Rješenje sustava cestovnog prometa u velikoj mjeri se oslanja na cjelovit i ranije provjereni model, koji je preinačen u skladu s ciljevima prostornog uređenja područja i u međuvremenu nastalim promjenama u korištenju prostora.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Članak 95.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica u naselju te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

Članak 96.

Elementi minimalnih koridora/poprečnih profila utvrdit će se stručnim podlogama za lokacijsku dozvolu pojedine planirane državne prometnice.

Moguća su odstupanja od planiranih trasa u cilju omogućavanja kvalitetnijih rješenja, ako se to dokaže izradom stručne podloge.

Članak 97.

Uspostavom sustava brzih cesta mijenjaju se značenja postojećih državnih cesta, posebno D8 koja na pojedinim dionicama može prijeći i u kategoriju županijske ceste.

Članak 98.

Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Unutar minimalnih koridora planiranih cesta ne dozvoljava se gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 99.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svijetle visine najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne čestice najmanje 3,0 m.

Gradnja benzinske postaje omogućava se u zaštitnom pojasu prometnica sukladno posebnim uvjetima nadležnih institucija.

Članak 100.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida.

Članak 101.

Sustavom javnog prijevoza kopnom i morem obvezno je povezivanje svih naselja unutar općine Gradac korištenjem javnih i dijela nerazvrstanih cesta.

Uvjeti za utvrđivanje lokacije i uvjeti za projektiranje autobusnih stajališta na javnim cestama određuje se na temelju posebnih propisa..

Članak 102.

U postupku izdavanja lokacijske dozvole za izgradnju građevina stambene, stambeno-poslovne, javne, gospodarske, turističke i športsko-rekreacijske namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih mjesta prema slijedećim normativima:

- za stambenu građevinu; na svaki stan 1,5 PM,
- za turistički apartman; na svaki apartman 1,5 PM,
- za zanatske, servisne, uslužne i sl. građevine; 1 PM na 60 m² neto površine građevine,
- za hotele, pansione, motele: po 1 PM na 2 sobe, u skladu s propisima o vrsti i kategoriji građevine,
- za sportske dvorane i igrališta; po 1 PM na 10 sjedala,
- za ugostiteljske objekte; po 1 PM na 4-10 sjedala,
- za trgovine: na 100 m² brutto izgrađene površine prodajnog dijela 4 PM,
- za škole, dječje ustanove; po 1 PM na jednu učionicu ili za jednu grupu djece,
- za ambulante, poliklinike; po 1 PM na 20 m² neto površine građevine,
- za vjerske građevine; po 1 PM na 5-20 sjedala,
- za ostale prateće sadržaje stanovanja; po 1PM na 40 m² neto površine građevine.

Za stambene građevine potrebno je riješiti potrebe za parkiranjem u pravilu na vlastitoj parceli po kriteriju da se za svaki stan/apartman osigura jedno i po parkirališno mjesto. Od ovoga se može odstupiti samo kod već izgrađenih građevina, ili u izgrađenim dijelovima građevnih područja naselja gdje to prostorno nije moguće više ostvariti. Na tim područjima potrebno je uplatiti u fond za izgradnju garaža ili uređenje parkirališta.

U slučaju da se unutar građevine predviđa neki poslovno-trgovačko-ugostiteljski-turistički ili sličan sadržaj, koji zahtijeva dostavu, obvezno treba osigurati prostor i za zaustavljanje dostavnoga vozila na samoj građevnoj parceli.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene bez arhitektonskih barijera tako da se omogući slobodno kretanje osobama s poteškoćama u kretanju.

Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

Članak 103.

Moguća gradnja garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina uz ispunjavanje slijedećih uvjeta:

- za pristup ishoditi odobrenje nadležnog tijela ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup)
- maksimalna udaljenost do građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m.

Pomorski promet

Članak 104.

Sve morske luke i drugi zahvati na uređenju obale se grade i uređuju na temelju urbanističkog plana uređenja.

Pomorski promet se odvija putem morskih luka za javni promet i luka posebne namjene.

Omogućava se organizacija javnog pomorskog prijevoza gradskog značaja uz korištenje postojećih luka na području Općine.

Luke otvorene za javni promet i luke posebne namjene prikazane su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana na kartografskom prikazu br. 1. «*Korištenje i namjena površina*» u mjerilu 1:25000 i kartografskom prikazu br. 2. «*Promet*» u mjerilu 1:25000.

Zračni promet

Članak 105.

Za interventne potrebe (hitna pomoć, zaštita od požara i sl.) planira se gradnja helidroma za dnevno-noćno slijetanje i prikazana je kartografskom prikazu br. 2. «*Promet*» u mjerilu 1:25000.

Javne telekomunikacije

Članak 106.

Antenski stupovi GSM mreže svojim položajem ne smiju remetiti vizure, osobito tradicijske vizure krajobraza. Jedan antenski stup treba koristiti više korisnika.

U razvoju postojećih javni sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija. Uz postojeće i planirane lokacije osnovnih postaja, potrebno je u budućnosti omogućiti izgradnju i postavljanje dodatnih osnovnih postaja smještanjem antena na antenske stupove i na krovne prihvate na postojećim objektima.

Članak 107.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Članak 108.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Prostornog plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Energetski sustav

Članak 109.

Obzirom na planirani koncept izgradnje prostora planirani sustav elektroopskrbe se sastoji od 3 temeljne skupine elektroprivrednih objekata i to:

- Proizvodno-prijenosni objekti
- Srednjenaponske mreže 35(110) i 10(20) kV
- Mjesnih mreža 0,4 kV

Proizvodno-prijenosni objekti su:

- DV 110 kV Opuzen-Makarska, na Fe rešetkastim stupovima, presjeka 240 Al+50 Č mm².

Na osnovu procijenjenog vršnog opterećenja, predviđa se:

- Izgradnja TS 110/10(20) kV "Brist" instalirane snage 2x20 MVA, kao zamjenu za postojeću TS 35/10 kV "Brist".
- Izgradnja 2xDV 110 kV po sistemu ulaz-izlaz na postojeći DV 110 kV Opuzen-Makarska“ za priključak TS 110/10(20) kV "Brist".
- Za prihvat planiranih potrošača konačne urbanističke izgradnje potrebno je: uz postojećih 27 trafostanica 10-20/0,4 kV, izgraditi 21 „gradskih“ trafostanica, te izvršiti zamjenu 7 trafostanica tip „Tornjić“, sa novim trafostanicama "gradskog" tipa instalirane snage 630 (1000) kVA .
- Za interpolaciju navedenih trafostanica u postojeću električnu mrežu potrebno je izgraditi priključne zračne i kabelske vodove 10(20) kV.

Dinamika izgradnje navedenih elektroenergetskih objekata ovisit će u prvom redu od relaizacije planiranih urbanističkih sadržaja, te usklađenosti sa planovima HEP-a.

Prostorni plan uređenja rješenjem elektroopskrbe predviđa polaganje kabelskih vodova SN (10-20 kV) i NN (0.4 kV) u pravilu pod zemljom, u profile ulica i prometnica.

Izgradnja trafostanica koje nisu označene u prostornom planu provoditi će se na temelju idejnog rješenja iste ili detaljnijeg plana uređenja u čijem obuhvatu je njihova izgradnja potrebna.

Predviđa se mogućnost izgradnje istih bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje unutar zone koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi isl.)

Članak 110.

Mjesne TS 10(20)/0,4 kV se postavljaju tako da je moguć kolni pristup barem jednom pročelju i da su uklopljene u okoliš. Ako se grade kao samostalne građevine obavezno je hortikulturno uređenje okoliša. Udaljenost transformatorske stanice od kolnika ceste iznosi najmanje 3,0 m a od susjedne međe najmanje 1,0 m.

Na užem području općine obavezno je kabliranje elektroenergetske mreže. Kablovi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

Članak 111.

Uz nadzemne, postojeće i planirane dalekovode određuje se širina zaštitnih pojasa:

DV VN 110 kV i više, 40 m

DV SN 35 kV i niže, 30 m

U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda, izuzetno, je moguća rekonstrukcija i gradnja građevina uz obveznu prethodnu suglasnost nadležnog tijela elektroprivrede.

Članak 112.

Planom su predviđene minimalne građevinske parcele za planirane trafostanice:

za trafostanicu 110/35 (20)kV 3000 m²

za trafostanicu 35/10 (20)kV 1000 m²

za trafostanicu 10/04 kV površine 40 m²

Članak 113.

Za svaku postojeću i novoplaniranu građevinu mora biti osiguran priključak na elektro mrežu. Elektro mreža projektira se i izvodi sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima.

Sve trafostanice, osim stupnih, trebaju biti izvedene na zasebnim građevnim česticama, ako nisu planirane u sklopu drugih građevina. Dimenzije su im definirane veličinom opreme i postrojenjem koja se u njih ugrađuju, a sukladno posebnim propisima. Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.

Članak 114.

Svi podzemni elektro vodovi izvode se kroz prometnice, odnosno priključci za pojedine građevine kroz priključne kolne puteve.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevnim česticama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

Članak 115.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice.

Članak 116.

U skladu sa Strategijom energetskog razvitka RH omogućava se i razvoj plinske mreže na općinskom području.

Vodnogospodarski sustav

VODOOPSKRBA

Članak 117.

Općina Gradac snabdijeva se pitkom vodom iz dva velika regionalna vodoopskrbna sustava:

- regionalni vodovod Makarska za naselja Drvenik i zaostrog
- regionalni vodovod izvorišta Klokun za naselja Podaca, Brist i Gradac

Planirano je povezivanje tih dvaju vodovoda u jedinstveni sustav.

Članak 118.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvijetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu, u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Vodovodne cijevi se, u pravilu, polažu sa nizbrdne strane ulice ili ceste. Na istoj strani su i TK kablovi, dok je uzbrdna strana ostavljena za odvodnju i elektrokablove. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Članak 119.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne putove do građevnih čestica. Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno propisima i uvjetima kojima je regulirano projektiranje i gradnja tih građevina.

ODVODNJA OTPADNIH VODA

Članak 120.

Kanalizacijski sustav planiran je kao razdjelni za tri odvojene cjeline:

- sustav Drvenik, za područje Gornje i Donje Vale (5.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta
- sustav Zaostrog za područje Zaostroga (za 5.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta
- sustav Gradac za područje Podaca, Brist i Gradac (za 19.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta

Oborinske vode će se ispuštati u postojeće izgrađene odvodne kanale odakle će se uz odgovarajući predtretman ispuštati u more.

Članak 121.

Odabir varijanti, razmještaj i dimenzioniranje cjevovoda, odabir tipa uređaja za prečišćavanje, lokacija uređaja za pročišćavanje i lokacija podmorskog ispusta definirat će se kroz idejna rješenja.

Članak 122.

U svrhu potpunog uređenja bujičnog područja predviđa se poduzimanje opsežnih radova u slivnom području kao i u samom koritu bujica kroz pošumljavanje šireg i užeg područja sliva bujica i kroz izvođenje regulacijskih radova u koritu bujica.

Potrebne radove na sanaciji bujičnog područja moguće je utvrditi temeljem idejnog rješenja.

Članak 123.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do čestice građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Sve značajnije građevine je potrebno osvjetliti.

Cijevi odvodnje se postavljaju u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Cijevi odvodnje se polažu na uzbrdnu stranu ulice ili ceste. Na istoj strani su i električni kablovi, dok je nizbrdna strana ostavljena za vodovod i TK kablove. Prilikom rekonstrukcije odvodnje ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa odvodnje, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Na područjima gdje nema izgrađenih ili nisu projektirani sustavi odvodnje otpadnih voda, do izgradnje sustava, odvodnja otpadnih voda rješavat će se na slijedeći način:

- građevine s kapacitetom manjim od 10 ES (korisnika), priključiti će se na nepropusnu septičku jamu odgovarajuće veličine i tehničkih svojstava,
- za građevine kapaciteta većeg od 10 ES potrebna je izgradnja vlastitog uređaja za pročišćavanje.

Prilikom izgradnje sabirnih jama potrebno je:

- da jama bude izvedena kao nepropusna za okolni teren
- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 1,0 m
- da joj se omogući kolni pristup radi čišćenja
- da od vodovodnog cjevovoda bude udaljena minimalno 3,0 m.

Nakon izgradnje sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje s ispustom u recipijent (more), sukladno članku 142. ovih Odredbi, sve građevine se moraju priključiti na sustav odvodnje.

Članak 124.

Prostornim planom utvrđuje se obveza zaštite izvorišta pitke vode „Kapeć“ kao i svih ostalih izvorišta. Izvorišta je potrebno fizički ograditi i zaštititi zaštitnim zelenilom. Lokacijske dozvole za gradnju u kontaktnim česticama mogu se izdavati na temelju posebnih vodopravnih uvjeta.

VODNOGOSPODARSKI SUSTAV – BUJICE

Kod regulacije bujica je u urbanom prostoru potrebno je zadržati otvoreno korito, zaštićeno betonskom ili kamenom oblogom i uklopljeno u sustav prometnica, privatnih posjeda ili zelenih površina. Natkrivanje bujica moguće je izvesti samo u iznimnim slučajevima u slučaju kada nije moguće ostvariti infrastrukturne objekte na dijelovima naselja (izgradnja cesta, kanalizacije, itd.). Takvo rješenje ne smije poremetiti vodni režim i mora omogućiti radove tehničkog i gospodarskog održavanja.

Kod zaštite od voda potrebno je čuvati ukupnost funkcija vodotoka (bujica). Korita bujica prvenstveno služe za sprovođenje povremenih velikih voda do mora na način da ne ugrožavaju okolne objekte i zemljišta.

Građevinska čestica mora se formirati izvan inundacijskog pojasa u svrhu zaštite javnog vodnog dobra. Minimalna širina inundacijskog pojasa iznosi 3,0 metra.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

Članak 125.

Na području općine Gradac u smislu zakona predložene su za zaštitu slijedeće prirodne vrijednosti:

- Planina Rilić s predloženom kategorijom-park prirode (regionalni park)
- Zjatva, jama bez dna s predloženom kategorijom –spomenik prirode

Za područja predviđena za zaštitu potrebno je izraditi stručnu podlogu i ako je opravdano provesti postupak za proglašenje zaštite u odgovarajućoj kategoriji temeljem članka 22. Zakona o zaštiti prirode.

Za područja predviđena za zaštitu potrebna je izrada stručnog obrazloženja (stručne podloge) u svrhu pokretanja postupka zaštite, a do donošenja odluke o utemeljenosti prijedloga za zaštitu ta će se područja štiti odredbama ovog Plana.

Prostornim planom općine Gradac utvrđuju se slijedeći uvjeti i mjere zaštite prirode:

- Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštita prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili
- Osigurati racionalno korištenje prirodnih dobara bez oštećivanja ili ugrožavanja njenih dijelova
- U što većoj mjeri zadržati kvalitete prirodnog prostora, čuvati prirodni krajobraz, posebno područje s autohtonom vegetacijom te spriječiti širenje nove izgradnje na ta područja, a osobito štiti od izgradnje panoramske točke te vrhove uzvisina
- Ne dozvoljavaju se zahvati čija je posljedica degradacija krajobraza, osobito prepoznatljivih vizura (postavljanje samostojećih reklamnih stupova i panoa koji bi svojom veličinom dominirali i narušavali krajobraz)
- Svi zahvati u prirodu koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili prirodnu vrijednost predloženu za zaštitu potrebno je provođenje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata na prirodu sukladno zakonu o zaštiti prirode.
- Dio područja općine uz sjeverno istočnu granicu čini prijelazno područje nacionalne ekološke mreže i nastavlja se na jezgru Nacionalne ekološke mreže „Delta Neretve i Malostonski zaljev“.
- Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Općine treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 7/06)
- Na području općine utvrđeni su ugroženi i rijetki tipovi staništa (primorske, termofilne šume i šikare medunca, submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci, tirensko jadranske vapnenačke stijene, primorska točila, velike plitke uvale i zaljevi) za koje treba provoditi mjere očuvanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova
- Očuvati značajne biološke vrste značajne za stanišne tipove karakteristične za to područje te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte te ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme u njihova staništa.

Članak 126.

Zona stroge zaštite obuhvaća **registrirano i preventivno zaštićeno kulturno dobro** s pripadajućom česticom i neposrednim kontaktnim prostorom. Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti kulturnog dobra, njegovog povijesnog i prostornog okoliša s mogućnošću rekonstrukcije na temelju prethodnih istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

Strogo zaštićene spomeničke cjeline podrazumijevaju registrirane odnosno preventivno zaštićene cjeline visoke spomeničke vrijednosti. Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti cjeline, njenog povijesnog i prostornog okoliša. Rekonstrukcija ili eventualna nova gradnja je moguća na osnovu istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

Članak 127.

Unutar zone stroge zaštite zasebnu cjelinu čine registrirani, preventivno zaštićeni ili evidentirani **arheološki lokaliteti** na kojima su pronađeni materijalni ostaci ranijih struktura. Postupak zaštite odnosi se na dokumentaciju te konzervaciju i prezentaciju ostataka kulturnog dobra, bez mogućnosti izgradnje.

Članak 128.

Zaštićeni kultivirani krajobraz izdvojen je kao zasebna kategorija u okviru režima zaštite i označen je režimom stroge zaštite, koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, a obuhvaća zaštitu obalnog područja, istaknutih zona visokovrijednog zelenila, obradivih površina.

Članak 129.

Pod kultiviranim krajobrazom smatraju se:

**terasirana tla namijenjena poljoprivrednim kulturama
kompleksi polja u zaleđu
ruralne cjeline izdvojenih naselja u kopnenom dijelu općine**

Članak 130.

Mjere uređenja zemljišta odnose se na očuvanje i unapređenje krajobraznih vrijednosti prostora tj. na područja koja zahtijevaju:

- pošumljavanje
- ozelenjavanje
- oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore

Prirodni krajobraz potrebno je **pošumljavati** autohtonim vrstama.

Ozelenjavati je potrebno područja kultiviranog krajobraza, posebno terasastih poljoprivrednih površina.

Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore odnosi se na područja velikih infrastrukturnih zahvata; gradnju auto i brzih cesta, vodoopskrbnih sustava.

Članak 131.

Ruralna naselja

Brist (Na karti pod brojem 53)

Staro je naselje smješteno pod planinom na plodnim flišnim padinama zasađenim vinogradima i maslinicima. Zaselci imaju imena Aleksići, Bristova doca, Blatnice. Ispod sela nalazi se župska crkva sv. Margarite. Uz more se u 17. i 18. stoljeću gradi nekoliko stambenih sklopova koji imaju obrambene karakteristike s puškarnicama i zatvorenim dvorištima te manja crkva sv. Ante. U 19. stoljeću mjesto dobiva obalno pročelje te novu neostilsku župsku crkvu sv. Margarite.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja temeljem Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Drvenik (Na karti pod brojem 54)

Staro je naselje smješteno pod planinom na plodnim flišnim padinama zasađenim vinogradima i maslinicima. Središte mjesta je Srida Sela okružena zaselcima Kosirišće, Gradina, Podgradina, Podkremenik, Podasmine. Crkva sv. Jure i groblje imaju središnji položaj u odnosu na zaselke. Naselje uz more natsalo je tek u novije vrijeme u prostorima Gornje i Donje vale. U Donjoj Vali postojalo je nekoliko ribarskih kuća te dva ladanjsko gospodarska sklopa obitelji Ivičević.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja temeljem Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Kostanići (Na karti pod brojem 1)

Zaselak Kostanić najveći je i najkarakterističniji zaselak Drvenika koji, kao i ostala podbiokovska naselja ima gornji dio pod planinom i kraj uz more. Selo je nastalo u XVII st. Kuće su uglavnom jednokatnice građene od kamena i pokrivene kanalicama. Nemaju stilskih pojedinosti, a nose odlike pučke dalmatinske tradicijske arhitekture. U zaseoku se nalazi i jedan stećak i sanduk na podnožju ukrašen reljefima konjanika i žene, što navodi da je u blizini mogla biti srednjovjekovna nekropola. Zaselak je danas napušten.

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 834, rješenje broj 24/75-75.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja temeljem Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Gradac (Na karti pod brojem 55)

Naselje Gradac se pod ovim nazivom spominje po polovice 16. stoljeća jer ga raniji dokumenti spominju kao Lapčanj. Ovaj se naziv odnosi na srednjovjekovno još uvijek neubicirano naselje koje se spominje od 10. stoljeća, a pretpostavlja se da se nalazilo pod Rilićem i udaljeno od mora.

No povijesno se naselje nalazilo i uz more na području Gradine i predjela Bošac s kontinuitetom od antike i vjerojatnim prekidom tijekom srednjeg vijeka. Na lokalitetu Gradina nalazila se srednjovjekovna kula prikazana 1666. godine na Santinijevoj karti bitke s Turcima kada su lokalno stanovništvo i mletačka vojska i mornarica pod zapovjedništvom generala Cornara izdržali opsadu i protjerali Turke. Kula je tada iz preventivnih razloga srušena od strane Mlečana. Od sustava obrambenih zidova preostao je zid na zapadnom dijelu gradačke uvale. Tijekom 18. i 19. stoljeća naselje se razvijalo uz more prema istočnoj strani uvale te je nastajao niz zgrada s pročeljem prema moru.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja temeljem Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Grma (Na karti pod brojem 56)

Zaselak na padinama Rilića udaljen od naselja na moru. Predstma i uskim ulicama te okućnicama. Avlja tip ruralnog naselja zbijenog tipa s nizom zgrada tradicijske dalmatinske arhitekture građenih od kamena s vanjskim stepeništem, dvorišt

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja na temelju Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Podaca (Na karti pod brojem 2)

Napuštena ruralna cjelina smještena na obroncima Biokova, koju čine stambeno-gospodarski sklopovi nekadašnjih vinogradara, maslinara i stočara. Oko seoskog trga u središtu naselja nalaze se romanička crkva sv. Ivana i župna crkva iz XVIII. stoljeća sa zvonikom i grobljem. Na istočnom ulazu u selo obrambena je kula iz XVII. stoljeća.

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 687, rješenje broj 24/114-73.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja na temelju Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Zaostrog (Na karti pod brojem 57)

Staro je naselje smješteno pod planinom na plodnim flišnim padinama zasađenim vinogradima i maslinicima. Spominje se u 16. stoljeću iako se ranije navodi naselje pod Ostrogom. Središte mjesta je Srida Sela okružena zaselcima Despoti, Kosovići, Matutinovići. Selo je nastalo u XVII stoljeću. Kuće su uglavnom jednokatnice građene od kamena i pokrivene kanalicama. Nemaju stilskih pojedinosti, a nose odlike pučke dalmatinske tradicijske arhitekture. Nova crkva sv. Barbare iz 19. stoljeća ima središnji položaj u odnosu na zaselke. Naselje uz more, Kraj vezano je uz franjevački samostan i nastalo je tek u novije vrijeme.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja temeljem Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Članak 132.

Fortifikacije

Drvenik - Kostanići, tvrđava (Na karti pod brojem 3)

Tvrđava je izgrađena u srednjem vijeku na uzvisini iznad zaseoka Kostanići, na položaju prapovijesne gradine. Bila je u posjedu humskih velikaša Vlatkovića. Sastojala se od nekoliko utvrda unutar obrambenog zida, zaštićena prirodnim liticama. U podgrađu su utvrđeni ostaci srednjovjekovne crkve sv. Kuzme i Damjana. Obrambeni zid sa nizom puškarnica ima na sjeveru danas ruševnu višekatnu kulu.

Kat. čest. zgr. 2224 k.o. Drvenik

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 11, rješenje broj 35/24-62.

Valorizacija: regionalni značaj, II. kategorija

Režim zaštite: Tvrđava u Drveniku najveća je fortifikacijska građevina na prostoru Gornjeg Makarskog primorja, a datira od prapovijesti do razdoblja obrane od Turaka. Potrebno je izraditi arhitektonski snimak postojećeg stanja tvrđave i projekt obnove u suradnji sa Konzervatorskim odjelom u Splitu. Nužna obnova je prioritetna, obzirom da je tvrđava građevinski i konstruktivno ugrožena. Tvrđavu je potrebno uključiti u kulturno-turističku ponudu i time joj dati novu namjenu.

Drvenik – Kostanići, kula (Na karti pod brojem 4)

Kula iz XV. stoljeća, danas ruševna, nalazi se u zaseoku Kostanići. Pripadala je plemenu Kostanića. Godine 1687. napali su je Turci, o čemu pjeva i A. Kačić Miošić, pri čemu je srušena i kasnije uklopljena u stambeni sklop. Kula je imala utvrđeno dvorište.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Valorizacija u sklopu obnove okolnih stambenih kuća, poštivajući smjernice koje će izdati Konzervatorski odjel u Splitu. Nužno je pripremiti projektnu dokumentaciju.

Gradac – Čista, kula (Na karti pod brojem 5)

Višekatna kula kvadratičnog tlocrta izgrađena početkom XVII. stoljeća za obranu od Turaka. Kula ima niz puškarnica na više nivoa, a bila je zakrovljena dvostrešnim krovom. Kasnije je sjeverno od kule dograđena stambena kuća. Sklop je danas bez krova i međukatnih konstrukcija, ali je zadržao dovoljno elemenata koji omogućuju njegovu rekonstrukciju.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Kuća-kula iz XVII. stoljeća dominira zaseokom Čisla i predstavlja lijep primjer stambene i fortificirane građevine iz razdoblja obrane od Turaka. Potrebno je izraditi arhitektonski snimak postojećeg stanja i projekt obnove, poštivajući smjernice koje će izdati Konzervatorski odjel u Splitu.

Gradac, zid u starom portu (Na karti pod brojem 58)

Obrambeni zid iz kandijskog rata koji brani istočni dio poluotoka u portu unutar kojeg su danas kuće. Građen je od nepravilnijeg priklesanog kamena slaganog u redovima. Predstavlja dio fortifikacijskog sustava porušene kule na Gradini prikazane na Santinijevoj karti 1666. tijekom opsade od strane Turaka. Karta prikazuje gradačku utvrdu te njezine obrambene zidove koji se spuštaju prema moru.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Potrebno je izraditi arhitektonski snimak postojećeg stanja i projekt obnove, poštivajući smjernice koje će izdati Konzervatorski odjel u Splitu. Zid međutim zatvara dio naselja Gradac koji pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju tradicijske gradnje kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi Detaljni plan uređenja na temelju

Konzervatorske podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Podaca, kula (Na karti pod brojem 6)

Kula je katnica nepravilnog oblika izgrađena na litici na istočnom ulazu u selo Podaca. Prizemlje kule je svođeno, na sjeverom pročelju su ostaci mašikule, a na južnom pročelju su manja vrata u kamenim pragovima. Kula ima veći broj puškarnica na nekoliko nivoa i obrambeni predzid prema jugu.

Kat. čest. zgr. 159 k.o. Podaca

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST –N-14 , rješenje broj 35/25-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Ministarstvo kulture financiralo je arhitektonsku dokumentaciju postojećeg stanja kule i projekt obnove. Obnova kule započela je u 2005. godini i odvijati će se u fazama, uz nadzor Konzervatorskog odjela u Splitu.

Gradac, kula (Na karti pod brojem 26)

Ostaci tursko-venecijanske kule, ucrtane na prikazu bitke kod Graca (G. Santini 1666.)

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Istraživanje, prezentacija i redovno održavanje i sanacija temeljem pripremljene projektne dokumentacije i posebnih uvjeta građenja izdanih od nadležnog Konzervatorskog odjela.

Članak 133.

Javne građevine

Brist, zgrada osnovne škole (Na karti pod brojem 7)

Kamenu katnicu dao je sagraditi Dalmatinski sabor 1878. godine kao pučku učionicu na spomen fra Andriji Kačiću Miošiću.

Kat. čest. zgr. 201/1 I zem. 1817 k.o. Brist

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 788, rješenje broj 24/50-74.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovno održavanje i sanacija temeljem pripremljene projektne dokumentacije i posebnih uvjeta građenja izdanih od nadležnog Konzervatorskog odjela.

Članak 134.

Sakralne građevine

Brist, crkva sv. Margarite (Na karti pod brojem 8)

Crkva je sagrađena 1741. godine iznad sela Brist, jednobrodna građevina svođena gotičkim svodom, sa kvadratičnom apsidom i grobnim pločama sa grbom obitelji Kačić. Crkva je bila ruševi, ali je 80-ih godina XX. stoljeća djelomično obnovljena.

Kat. čest. zgr. 258 k.o. Brist

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 7, rješenje broj 35/27-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležene konzervatorske službe.

Brist, župna crkva sv. Margarite (Na karti pod brojem 9)

Jednobrodna crkva s polukružnom apsidom neostilskog oblikovanja, građena u XIX. stoljeću u naselju uz more. U osi glavnog pročelja je zvonik sa ložom i piramidalnim završetkom. Crkva je smještena na visokom šematoriju (groblju) s podzidom, a pred njom je brončani kip A. Kačića Miošića, rad Ivana Meštrovića.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu arhitektonskog snimka postojećeg stanja i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Brist, crkva sv. Ante (Na karti pod brojem 10)

Kasnobarokna crkva pravokutnog tlocrta, naglašenog zabata u kojem je manja rozeta i jednodijelna preslica na vrhu. Glavno je pročelje okrenuto moru. Portal je flankiran je sa dva manja lučna otvora.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Gradac kapela sv. Ante Padovanskog i groblje (Na karti pod brojem 59)

Ostatak kasnobarokne crkve sv. Mihovila smještene na groblju u gornjem dijelu sela pretvoren je u grobišnu kapelu. Manja kamena građevina je presvedena svodom. Na groblju su sačuvane srednjovjekovne nadgrobnje ploče, a jedan je stećak uzidan u crkvu.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe. Groblje također treba čuvati u postojećim gabaritima i tipologiji. Nove grobnice udaljiti od starog groblja te poštovati tipologiju prema odobrenju Konzervatorskog odjela.

Arheološko istraživanje šireg lokaliteta, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za konzervaciju i prezentaciju nalaza.

Gradac, crkva sv. Mihovila (Na karti pod brojem 27)

Neostilska građevina iz XIX. stoljeća sagrađena je na Gradini usred Graca. Crkva je većih dimenzija, građena od pravilno sleganog i uslojenog kamena s velikim lučnim prozorima na bočnim zidovima i pročelju. Uz nju je podignut noviji betonski zvonik.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe. Groblje također treba čuvati u postojećim gabaritima i tipologiji. Nove grobnice udaljiti od starog groblja, te poštovati tipologiju i uvjete nadležnog Konzervatorskog odjela.

Gradac, brdo Plana, kapela sv. Paškala (Na karti pod brojem 28)

Kapela na istoimenom planinskom vrhu na Riliću nad Gracem jednostavnog je oblika, građena u XVIII. stoljeću. Danas ruševna, presvedena je svodom i bez preslice na pročelju. Građena je od nepravilnije obrađenog i sleganog kamena. Ovom svecu, zaštitniku stočara, hodočastilo se u procesijskim povorkama.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Gradac, Grma, Gospina kapela (Na karti pod brojem 29)

Gospina kapela ugrađena je u stijenu, u kamenoj niši nalazi se kip Gospe.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Gradac, Grma, kapela Gospe od Anđela (Na karti pod brojem 30)

Samostojeća kapela sa nišom u kojoj nije sačuvan Gospin kip.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.

Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Gradac, Žrnovica, kapela sv. Nikole (Na karti pod brojem 31)

Kapela sa išom, u kojoj je kip sv. Nikole Putnika.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.

Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Kostanići, crkva sv. Jurja (Na karti pod brojem 11)

Crkva sv. Jurja izgrađena je istočno od zaseoka Kostanići, jednobrodna je građevina s kvadratičnom apsidom, svođena šiljastim svodom. Izgrađena je najvjerojatnije u XV. stoljeću, kasnije barokizirana. U nju su ugrađene kasnoantičke spolije. U središnjoj osi glavnog pročelja postavljena je trodijelna preslica. Okružena je grobljem na kojem su sačuvani srednjovjekovni užlijebljeni živi križevi i ploče.

Kat. čest. zgr. 217 k.o. Drvenik

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 911, rješenje broj 24/57-76.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.

Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe. Na groblju čuvati stare grobove, a nove grobnice udaljiti od starog dijela groblja, sve uz odobrenje konzervatorskog odjela.

Podaca, crkva sv. Ivana Krstitelja (Na karti pod brojem 12)

Jednobrodna svođena crkva sa plitkom kvadratičnom apsidom građena je u 11.-12. stoljeću, Pročelja su razvedena plitkim lezenama, a u unutrašnjosti je crkva svođena bačvastim svodom sa pojasnicama, dok su uzdužni zidovi rasčlanjeni nišama. U crkvi su pronađeni glagoljski grafiti. Pred crkvom je stećak sljemenjak i grobna ploča sa grbom obitelji Kačić.

Kat. čest. zgr. 199 k.o. Podaca

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 13, rješenje broj 35-26-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Crkva je 80-ih godina XX. stoljeća arhitektonski dokumentirana, te su provedeni istražni arheološki radovi i sanacija pod vodstvom nadležnog Konzervatorskog odjela. U unutrašnjosti crkve su rekonstruirani gotički posvetni križevi. Potrebno je redovito održavanje građevine.

Podaca, župna crkva sv. Stjepana (Na karti pod brojem 13)

Jednobrodna građevina s kvadratičnom apsidom, građena u XVIII. stoljeću u blizini crkve sv. Ivana. Na glavnom pročelju je jednostavan portal baroknog oblikovanja i nad njim manja rozeta. Uz jugozapadni ugao crkve dograđen je u XIX. stoljeću zvonik s ložom i piramidalnim završetkom. Južno od crkve je smješteno groblje.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.

Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Zaostrog, franjevački samostan (Na karti pod brojem 14)

Samostan je sagrađen u XVI. i XVII. st. na mjestu ranijeg samostana augustinaca. Tri samostanska krila i crkva zatvaraju klaustar kasnorenesansnog oblikovanja u čijem je središtu slikoviti vrt s krunom bunara. Samostan je nekoliko puta pregrađivan i obnavljan, a

jedan od njegovih gvardijana i graditelja bio je fra Andrija Kačić Miošić. Crkva je jednobrodna kasnobarokna građevina raskošnog inventara. Na sjevernom zidu samostana sačuvan je niz puškarnica. Južna obrambena kula kasnije je adaptirana u refektorij. Nad ostacima istočne kule sagrađen je u XIX. stoljeću zvonik s otvorenom ložom i visokim piramidalnim završetkom. U samostanu je vrijedna biblioteka, etno- zbirka i zbirka umjetnina. Oko samostana nalazi se prostrani vrt i maslinik, ograđeni visokim zidom. Ispred crkve je manje samostansko groblje.

Kat. čest. zgr. 442/1, 441 i zem. 3007 k.o. Zaostrog

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST – 10, rješenje broj 35-140-62.

Valorizacija: regionalni značaj, II. kategorija

Režim zaštite: Godine 2005. izrađen je arhitektonski snimak postojećeg stanja samostana. Potrebno je započeti sanaciju i adaptaciju samostana u fazama, prema smjernicama i uz nadzor nadležnog Konzervatorskog odjela.

Zaostrog, crkva sv. Barbare i groblje (Na karti pod brojem 15)

Izvorno gotička jednobrodna crkva kasnije je barokizirana. Na istočnoj je strani kvadratična apsida. Crkva je građena od kamena, s glavnim pročeljem na kojem su vrata flankirana prozorima glatkih okvira. U osi glavnog pročelja postavljena je vitka trodijelna preslica. U zabatu krova postavljen je antički kapitel kao akroterij. Oko crkve je srednjovjekovno groblje. U unutrašnjosti je crkvena lađa jednobrodna i presvedena šiljastim svodom. Oko groblja utvrđen je veliki broj antičkih ulomaka, pa se pretpostavlja postojanje antičke građevine.

Kat. čest. zgr. 2 k.o. Zaostrog

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST - 9, rješenje broj 35/29-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležene konzervatorske službe. Groblje treba čuvati u postojećim gabaritima i tipologiji. Nove grobnice udaljiti od starog groblja, te poštovati tipologiju prema odobrenju Konzervatorskog odjela.

Arheološko istraživanje i ubiciranje šireg lokaliteta, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja na temelju konzervatorske podloge, kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi, te dati uvjete i smjernice za konzervaciju i prezentaciju nalaza.

Zaostrog, župna crkva sv. Barbare (Na karti pod brojem 16)

Jednobrodna kamena crkva s kvadratičnom apsidom i trodijelnim zvonikom na preslicu sagrađena je 1872. godine u središtu sela. Na glavnom je pročelju portal s istaknutim vijencem, a u njenoj osi okulus i trodijelna preslica. Crkva ima neostilske odlike. U ogradnom zidu ugrađeni su antički fragmenti sarkofaga i natpisa.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležene konzervatorske službe.

Gornji Zaostrog, kapela sv. Roka (Na karti pod brojem 17)

Kapela sv. Roka izgrađena je na putu prema gornjim zaseocima i Sridi Sela. Građena je u XVII st., za obranu sela od kužnih epidemija, a obnovljena 1899. godine s velikim neogotičkim profiliranim šiljastim prozorima, koji flankiraju ulazni portal. Crkva nema zvonika. Na pročelju je rustični kameni reljef sv. Roka, a u unutrašnjosti je kapela svođena.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove. Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležene konzervatorske službe.

Članak 135.

Graditeljski sklopovi i etno građevine

Brist, sklop kuća Diana Marušića obali (Na karti pod brojem 18)

Sklop čine tri stambene dvokatnice s balkonima iz XVIII. stoljeća nekada vlasništvo Kačića. Udajama i ženidbama sklop je pripao obiteljima Diana pa Marušić. Na južnom dijelu sklopa svođeni je poluotvoreni prostor s ostacima puškarnica nad kojim je terasa. Sklop također ima odlike ladanjske arhitekture, s nizom balkona nad morem. U jednu od zgrada njega ugrađene su i antičke spolije.

Kat. čest. zgr. 2, 17, 18 k.o. Brist

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST-N-332, rješenje broj 24/12-

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Potrebno je tijekom obnove sačuvati izvorno stanje građevina, te koristiti autentične građevinske materijale i tehnike. Preferira se obnova postojećih, a tek potom izgradnja novih kuća, koje gabaritima i stilskim elementima moraju biti usklađene sa tradicijskom arhitekturom.

Drvenik, sklop Ivičević (zapadni) (Na karti pod brojem 19)

Kompleks Ivičević u kojoj su živjeli prvaci narodnjaka Stjepan i Mate Ivičević izgrađen je u početkom XIX. stoljeća uz morsko žalo Donje vale u Drveniku. Dvije kuće međusobno povezane terasom objedinjavaju stambenu i gospodarsku funkciju. Sklop je bio bogato opremljen nizom gospodarskih sadržaja-konoba, tijesaka za ulje i vino, pčelinjaka. U II. svj. ratu je bombardiran iz Sućurja, nakon čega nije obnovljen.

Kat. čest. zgr. 319, 321 k.o. Drvenik

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST-N-536

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Potrebno je tijekom obnove sačuvati izvorno stanje građevina, te koristiti autentične građevinske materijale i tehnike. Preferira se obnova postojećih, a tek potom izgradnja novih kuća, koje gabaritima i stilskim elementima moraju biti usklađene sa tradicijskom arhitekturom.

Drvenik, sklop Ivičević (istočni) (Na kari pod brojem 20)

Sklop na istočnoj strani Donje vale sastoji se od stambene katnice čije je dvorište ograđeno zidom s puškarnicama i kasnobaroknim portalom. U sjevernom zidu su rupe za košnice. Sklop je preoblikovan u 19. stoljeću.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Potrebno je tijekom obnove sačuvati izvorno stanje građevina, te koristiti autentične građevinske materijale i tehnike. Preferira se obnova postojećih, a tek potom izgradnja novih kuća, koje gabaritima i stilskim elementima moraju biti usklađene sa tradicijskom arhitekturom. Sklop na sjeveru ima ostatke košnica u ogradnom zidu, a prema moru je ograđen zidom sa puškarnicama, u kojem je ulaz u sklop.

Podaca - Viskovića vala, sklop kuća (Na karti pod brojem 60)

Povijesni sklop iz 18. stoljeća smješten na obali mora u istoimenoj uvali. Nekoliko sačuvanih kamenih katnica pripadalo je istoj obitelji. Kuće su postavljene jedna uz drugu, građene u tipologiji tradicijske dalmatinske arhitekture. Građene su od kamena s unutrašnjim dvorištima i vanjskim stubištima. Na nekim kućama su sačuvane puškarnice.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Naselje pripada tipu B zaštite, moguće je graditi interpolacije koje će se gabaritima i oblikovanjem uskladiti sa tradicijskom arhitekturom, tako da se uklope u tipologiju naselja kako ne bi narušile cjelokupan izgled aglomeracije. Prednost treba dati obnovi postojećih kuća. Potrebno je izraditi Detaljni plan uređenja na temelju Konzervatorske

podloge kojom se mora inventarizirati i obraditi tradicijska arhitektura te dati uvjete i smjernice za potrebne i moguće zahvate.

Podaca, ostaci mlinice na lokalitetu Kapeć (Na karti pod brojem 64)

Ruševni ostaci manje mlinice s krovom na jednu vodu. Mlinica je smještena na samoj morskoj obali na kraju vodotoka koji je danas gotovo presušio. Spominje se kao posjed zaostroških franjevaca još u 17. stoljeću.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Proglašenje kulturnog dobra lokalnog značenja od strane Općine Gradac (čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara), izrada Konzervatorskog elaborata i projekta obnove, obnova.

Članak 136.

Arheološke zone

Gradac – Bošac i Crkvina, arheološka zona (Na karti pod brojem 34)

Zona je smještena usred gusto izgrađenog turističkog dijela naselja između magistrale i mora u zapadnom dijelu današnjeg naselja i uglavnom je devastirana recentnom stambenom i hotelskom izgradnjom. Nalazi su slučajni, najčešće rezultat izgradnje komunalne infrastrukture. To su ostaci monumentalnijeg rimskog graditeljskog sklopa, najvjerojatnije raskošnije rimske vile, koja uključuje termalni sklop na prostoru donedavno korištenih izvora vode. Toponim i pojedinačni nalazi upućuju na postojanje ranokršćanske crkve na istočnijem dijelu označene zone. Na ovom se dijelu Graca ubicira antički Ravenatov Biston. Uži dio zone su lokaliteti Lovorica i Crkvina na kojoj su pronađeni ostaci zidova i mozaika, kameni bunari i hipokausti što upućuje na veće naselje i građevine. Dijelovi su najvećim dijelom devastirani hotelskom izgradnjom a 2004. provedeno je zaštitno istraživanje nalaza tijekom izgradnje komunalne infrastrukture.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: regionalni značaj, II. kategorija

Režim zaštite: Arheološko istraživanje i ubiciranje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za konzervaciju i prezentaciju nalaza.

Gradac, arheološka zona (Na karti pod brojem 34a)

Na prostoru zone uočene su rimske grobnice, djelomično arheološki istražene.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološke zone.

Drvenik, Donja vala, arheološka zona (Na karti pod brojem 35)

Na položaju Mirine ispod Jadranske magistrale vidljivi su ostaci rimske ville rustice (1.-2. st.) na čijem je prostoru nešto kasnije zasnovano groblje. Sačuvani su izrazito bogati i zanimljivi kasnoantički nalazi u pojedinim grobovima, danas u Gradskom muzeju.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološke zone.

Drvenik, arheološka zona Mirine (Na karti pod brojem 61)

Smještena 50 m ispod ceste prema Makarskoj, obuhvaća vilu rustiku iz 1-2. st. i kasnoantičko groblje. Nije istražena, nalazi su slučajni i sporadični.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Arheološko istraživanje i ubiciranje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za konzervaciju i prezentaciju nalaza.

Podviter, arheološka zona (Na karti pod brojem 36)

Lokalitet se nalazi uz zapadni rub sela Podace. Tijekom probivanja protupožarnog puta, a i ranijeg korištenja i obitavanja na prostoru uočeni su dosta brojni pokretni kulturni ostaci od neolitičkog do antičkog razdoblja.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološke zone.

Gradac, uvala Lapčanj (Na karti pod brojem 41)

Arheološka zona srednjovjekovnog naselja Lapčanj poznatog još u 10. stoljeću koje se navodi u djelu Konstantina Porfirogeneta "De administrando imperio" kao sjedište župe. Naselje koje car pisac spominje kao Labinetza, najvjerojatnije je bilo smješteno visoko iznad morske obale između brda Grabovice i vrha sv. Paškala. Kasnije se spominje kao oppidum Labcian. Korijen imena leži u stroslavnskoj riječi lab koja označava stijenu. Arheološka istraživanja nisu provedena pa su nalazi sporadični i slučajni. Izostanak stilsko-arhitektonskih karakteristika kao i arheoloških indicija onemogućava pravovaljanije zaključke u pogledu vremenskog determiniranja gradnje na ovom prostoru.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: regionalni značaj, II. kategorija

Režim zaštite: Istraživanja (istraživanje i ubiciranje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara) iz kojih će proizaći projekt prezentacije. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za konzervaciju i prezentaciju nalaza. Svi zemljani radovi, iskopi, poljoprivreda na privatnim i javnim parcelama moraju se vršiti prema odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara uz poseban arheološki nadzor.

Članak 137.

Arheološki lokaliteti

Brist, Briške stine, gomile

Na cijeloj dužini planinske linije koja dijelu zaleđe od mora, nedaleko pješačkih prijevoja i staza nalaze se prapovijesne grobne gomile. Gotovo sve su opljačkane ili devastirane kasnijim graditeljskim intervencijama (suhozidni torovi i zakloništa).

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Poželjan arheološki nadzor prilikom eventualnih izvođenja radova.

Brist, stećak „Turski greb“ (Na karti pod brojem 37)

Srednjovjekovni nadgrobni spomenik, XIV.-XV. stoljeće, bogato ornamentiran. Ovaj stećak pripada tipu „sanduka“.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan obilazak i uvid u stanje kulturnog dobra, te eventualna zaštita od utjecaja atmosferilija. Čuvanje stećka u prostoru, arheološko istraživanje, konzervacija i prezentacija nalaza.

Drvenik, groblje uz crkvu sv. Jurja (Na karti pod brojem 52)

U crkvi su kao spolije ugrađeni stećci. Srednjovjekovnih prostornih oznaka, koje nisu in situ , ima i na groblju.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom radova na prostoru groblja.

Drvenik, gradina (Na karti pod brojem 42)

Gradina je lokalitet na isturenoj glavici iznad Donje vale, iznad magistrale, na kojoj se prati kontinuitet utvrđenja i življenja od prapovijesti do venecijanskog razdoblja.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Arheološki lokalitet potrebno je sačuvati u pejzažu. Poželjno je arheološko i konzervatorsko istraživanje lokaliteta. Treba zabraniti eventualnu izgradnju, kao i probijanje protupožarnih puteva, postavljanje antenskih stupova i odašiljača. Svi zemljani radovi trebaju se odvijati uz poseban arheološki nadzor.

Drvenik, uzvisina Pliševac, arheološki lokalitet (Na karti pod brojem 47)

Na lokalitetu su sačuvani ostaci prapovijesne gomile.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Sačuvati postojeće stanje.

Drvenik, uzvisina Križina (Na karti pod brojem 48)

Na uzvisini Križina na sjeverozapadnom dijelu sela nalazi se nekoliko prapovijesnih gomila.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Sačuvati postojeće stanje.

Drvenik, uzvisina Kupa, gradina Kupa (Na karti pod brojem 49)

Na uzvisini Kupa – strateški dominantnom položaju, nalazi se istoimena prapovijesna gradina. Riječ je o prapovijesnoj nadzornoj točki s ostacima urušenog suhozidnog bedema i ostacima keramike na površini.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Sačuvati postojeće stanje, uz arheološko istraživanje, izradu dokumentacije, te konzervaciju i prezentaciju nalaza. Po istraživanju potreban je detaljan plan uređenja lokaliteta.

Drvenik, uzvisina Plana, gomila (Na karti pod brojem 50)

Na drveničkoj strani uzvisine Plana nalazi se prapovijesna gomila.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Sačuvati postojeće stanje.

Drvenik, uzvisina Lučki Brig, gomile (Na karti pod brojem 51)

Uzvisina koja sa zapadne strane zatvara Donju Valu, na njoj je nekoliko devastiranih prapovijesnih gomila.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Sačuvati postojeće stanje.

Drvenik, gradina Kremenik (Na karti pod brojem 65)

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Čuvanje gradine u prostoru, arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Drvenik, arheološki lokalitet Plane (Na karti pod brojem 66)

Drvenička strana, prapovijesni tumuli.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Čuvanje u prostoru, arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Drvenik – Kostanići, stećak Kostanića greb (Na karti pod brojem 67)

Ukrašeni stećak sljemenjak s prikazom i natpisom. Ime dobio po plemenu Kostanića.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Čuvanje stećka u prostoru, arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Drvenik, arheološki ostaci crkve sv. Kuzme i Damjana (Na karti pod brojem 68)

Temeljni ostaci najvjerojatnije srednjovjekovne (gotičke?) crkve pravokutne apside posvećene karakterističnom srednjovjekovnom titularu. Crkva se nalazi u podgrađu drveničke tvrđave.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Gradac, Grma, gomila (Na karti pod brojem 38)

Prapovijesna grobna gomila.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološke zone.

Gradac, Gradina, kasnoantički lokalitet (Na karti pod brojem 39)

Na prostoru kasnije podignute tursko-venecijanske utvrde egzistiralo je tijekom kasne antike naselje gradinskog tipa, zasnovano najvjerojatnije u prapovijesti.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološkog lokaliteta.

Gradac, groblje (Na karti pod brojem 40)

Na groblju je sačuvano nekoliko kasnosrednjovjekovnih nadgrobnih ploča ukrašenih prikazima štita i mača, odnosno reljefnog križa i cvijeta. Grobne ploče nisu in situ.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovit uvid u stanje nalaza.

Podaca, stećak (Na karti pod brojem 69)

Stećak uz crkvu sv. Ivana Krstitelja.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Čuvanje stećka u prostoru, arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Zaostrog, prapovijesni lokalitet (Na karti pod brojem 43 i 44)

Prapovijesne gomile na zaostroškom dijelu Plane i u Požarnima.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Nužan arheološki nadzor prilikom daljnjih eventualnih izvođenja radova na prostoru arheološkog lokaliteta. Čuvanje u prostoru, arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Zaostrog, antički lokalitet (Na karti pod brojem 45)

Antički lokalitet u vrtu i oko Franjevačkog samostana gdje su pronađeni ostaci arhitekture, mramorni reljefi, kapiteli i ostali pokretni nalazi. Evidentno se radi o ostacima veće ville rustice.

Status zaštite: registrirano kulturno dobro RST – 10, rješenje broj 35-140-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Arheološko istraživanje, izrada dokumentacije, konzervacija i prezentacija nalaza. Potrebno je u okviru dokumentacije izraditi detaljni plan uređenja lokaliteta na temelju konzervatorske podloge kojom se trebaju inventarizirati i obraditi svi nalazi te dati uvjete i smjernice za njihovu konzervaciju i prezentaciju.

Zaostrog Selo, antički lokalitet (Na karti pod brojem 46)

Antički lokalitet na prostoru današnjeg groblja uz crkvu sv. Barbare u Zaostrogu. Vjerojatno je riječ o villi rustici, naknadno pregrađenom u ranokršćansku crkvu. U crkvi sv. Barbare ugrađeni su kao spolije ostaci stećaka.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Poželjan arheološki nadzor prilikom izvođenja radova na prostoru groblja (iskopi za nove grobnice).

Članak 138.

Memorijalni spomenici

Brist, spomenik fra Andriji Kačiću Miošiću (Na karti pod brojem 21)

Spomenik fra Andriji Kačiću Miošiću izradio je 1960. Ivan Meštrović. Brončana skulptura prikazuje Kačića u pozi guslara.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Potrebno je redovno održavanje spomenika.

Brist, rodna kuća fra Andrije Kačića Miošića (Na karti pod brojem 22)

Stambena katnica sa sačuvanim puškarnicama, zidana priklesanim kamenom smatra se rodnom kućom pjesnika fra Andrije Kačića Miošića.

Kat. čest. zgr. 168 k.o. Brist

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST-N-8, rješenje broj 35/23-62.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Kuća je rekonstruirana temeljem projektne dokumentacije koju je izradio Konzervatorski odjel u Splitu, potrebno je njeno redovno održavanje.

Brist, spomenik (Na karti pod brojem 23)

Spomenik je mozaik sa tematikom iz tradicijskog života. Rad je slikara Joke Kneževića i uklapa se u njegov mozaični opus.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovno održavanje.

Drvenik, spomenik palim borcima (Na karti pod brojem 24)

Spomenik palim borcima – kamena skulptura ranjenog mladića - borca, rad je Antuna Grčetića.

Kat. čest. 3592/2 k.o. Drvenik

Status zaštite: registrirano kulturno dobro, RST-N-897, rješenje broj 24/45-76.

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovno održavanje.

Drvenik, spomen kosturnica (Na karti pod brojem 62)

Kosturnica je smještena u Selu gornjem dijelu naselja. Ima oblik platoa sa stepenicama, rad arh. Ante Rožića.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovno održavanje

Gradac, spomenik palim borcima na Gradini (Na karti pod brojem 63)

Na visokom stupu je podnožje u obliku prizme s uklesanim imanima poginulih. Na vrhu stupa visoko nad zemljom bio je postavljen brončani kip raskriljene "Pobjede", rad kipara Antuna Augustinčića i Luke Musulina. Brončani je kip namjerno srušen tijekom 90-tih godina prošlog stoljeća te oštećen leži podno stupa.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Popravak oštećenog brončanog kipa i njegov smještaj u sigurnom prostoru, uređenje spomenika na Gradini i njegovo održavanje.

Zaostrog, spomenik palim borcima (Na karti pod brojem 25)

Spomenik palim borcima nalazi se ispred samostana neposredno uz more. Iz pločnika izrasta veliki stilizirani kameni cvijet, rad je Rudolfa Matutinovića.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovno održavanje.

Podaca, spomenik palim borcima

Rad kipara Luke Musulina. Spomenik se nalazi u parku u centru naselja i predstavlja granitni kip majke.

Režim zaštite: Redovno održavanje.

Članak 139.

Komunalna oprema

Gradac, Soline, česma (Na karti pod brojem 32)

Česma je sagrađena 1891. godine uz more.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.
Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

Gradac, Bošac, ostaci bunara (Na karti pod brojem 33)

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Valorizacija: lokalni značaj, III. kategorija

Režim zaštite: Redovito održavanje uz izradu konzervatorskog elaborata i projekta obnove.
Svi zahvati moraju biti odobreni od nadležne konzervatorske službe.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 140.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog dijela otpada, termička obrada ostatka organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka otpada nakon obrade) i potencijalne makrolokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom određeni su u Prostornom planu Splitsko dalmatinske županije.

Planiranje i gradnja pojedinačnih ili više građevina namijenjenih za skladištenje, obradu i odlaganje otpada nije dopušteno u zaštićenom obalnom području.

Članak 141.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

- Potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada
- Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi

Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.

8. MJERE SPRIJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zaštita voda i mora

Članak 142.

Zaštita akvatorija općine se predlaže svrstavanjem obalnog mora u kategoriju osjetljivo područje (prema Državnom planu za zaštitu voda more u zoni utjecaja ispuštanja otpadnih voda, izvan kruga difuzora radijusa 300 m).

Stupanj pročišćavanja u uređajima za pročišćavanje otpadnih voda, prije ispuštanja u more putem podmorskih ispusta, utvrđuje se na temelju informacija o maksimalnom opterećenju otpadnim vodama i o prijemnoj moći akvatorija, što se utvrđuje oceanografsko - hidrografskim mjerenjima.

Difuzor podmorskog ispusta treba locirati na područjima s većom učestalošću pojava morskih struja paralelnim s obalom, uz određivanje optimalnog rješenja vrednovanjem pokazatelja troškova gradnje i rizika.

Mjere zaštite mora su:

- planirana je gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- predviđen je obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- planirano je povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- divlji deponiji moraju se sanirati u narednom petogodišnjem razdoblju uz osiguranje kontroliranog odlaganja otpada;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima preljevnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija u more.

Zaštita okoliša

Članak 143.

Na području obuhvata Prostornog plana ne predviđa se razvoj djelatnosti i gradnja građevina što ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Članak 144.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su:

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla:

- u okviru katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- opožarene površine predviđene prostornim planom za pošumljavanje, pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnja naseljskih cjelina, gospodarskih građevina, prometnica i sl. planirana je izvan osobito vrijednog i vrijednog poljoprivrednog
- uz ceste s velikom količinom prometa planirani su pojasevi zaštitnog zelenila i drvoredi primjerene širine

Očuvanje čistoće zraka

- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na općinskoj i županijskoj razini

8.1. *Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva*

- urediti i opremiti motrilačke postaje
- osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara. U tu svrhu je neophodno utvrditi zone ugroženosti
- u svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena minimalno 4,0 m od susjedne građevine, ili manje ako se dokaže da je to moguće uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima i sl.
- preporuča se da građevina bude odvojena od susjednih požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta
- za zahtjevne građevine na kojima postoje posebne mjere zaštite od požara potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja PU Splitsko-dalmatinske

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 145.

Provođenje i razrada Prostornog plana odvijat će se kao kontinuirani proces u skladu s ovim odredbama i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju Prostornog plana te programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji se donose temeljem Zakona.

9.1. Uvjeti za detaljno razgraničavanje namjena površina

Članak 146.

Detaljno razgraničenje između pojedinih namjena površina, granice kojih se grafičkim prikazom ne mogu utvrditi nedvojbeno, odredit će se detaljnijim planovima uređenja ili urbanističko tehničkim uvjetima za zahvat u prostoru.

Građevna čestica za određeni zahvat u prostoru može se temeljem razgraničenja oblikovati od jedne ili više katastarskih čestica uz uvjet da je veći dio građevne čestice unutar osnovne namjene.

Iznimno, građevna čestica može biti i manjim dijelom u osnovnoj namjeni, ali ne manjim od polovice minimalne površine građevne čestice određene urbanim pravilom, ukoliko je preostali dio u zoni zaštitnih zelenih površina, uz uvjet da se građevina smjesti na površinu na kojoj je gradnja dopuštena i ispunjava sve propisane uvjete.

Urbanistički parametri za građevnu česticu oblikovanu temeljem detaljnog razgraničenja određuju se prema minimalnoj građevnoj čestici definiranoj urbanim pravilom, ili u odnosu na dio građevne čestice u osnovnoj namjeni ako je on veći od minimuma propisanog urbanim pravilom.

Detaljnim razgraničenjem pojedinih namjena površina ne može se osnovati građevna čestica iza građevne čestice uz ulicu (drugi red izgradnje).

9.2. Obveza izrade prostornih planova

Članak 147.

Obuhvat izrade prostornih planova užih područja prikazan je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana na grafičkom prilogu br.3.2. «*Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite-područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite*» u mj. 1:25000.

Članak 148.

Urbanistički plan uređenja obvezan je za slijedeća građevinska područja naselja:

1. **Naselje Gradac;** do izrade UPU-a moguća je rekonstrukcija postojećih građevina, i interpolacija novih u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja
2. **Turističke zone isključive namjene u građevinskom području naselja**
 - 2.1. Hotel Quercus, Drvenik (T1)-1,6 ha; 180 ležaja - izgrađena
 - 2.2. Hotel Zaostrog (T1)- 6,84 ha; 600 ležaja- prenamjena i nova gradnja
 - 2.3. Hotel , Gradac (T1) bivše odmaralište „Rudari“ – 0,7 ha-180 ležaja-nova gradnja
 - 2.4. Hotelska zona (T1) područje Vodice – 3,66 ha- 600 ležaja –nova gradnja
 - 2.5. Turističko naselje – Gornja Vala , Drvenik (T2), obuhvata 1,54 ha -240 ležaja
 - 2.6. Hotelska zona Podaca (T1) obuhvata 2,75 ha, 240 ležaja
 - 2.7. Hotelska zona Podaca Ravanje(T1) obuhvata 2,31 ha, 280 ležaja

- 2.8. Hotelska zona Podaca, Viskovića vala (T1) obuhvata 2,06 ha, 120 ležaja
- 2.9. Kamp Podaca (T3) obuhvata 1 ha, 120 smještajnih jedinica
- 2.10. Hotelska zona Brist (T1) obuhvata 2,6 ha, 200 ležaja
- 2.11. Hotelska zona Gradac, zapad-Jelov vrat (T1) obuhvata 2,5 ha, 200 ležaja

Do izrade propisanih UPU-ova moguća je samo rekonstrukcija postojećih građevina.

3. Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene

- 3.1. Borova, Hotel Morenija, Podaca (T1) obuhvata 2 ha – izgrađeno, zamjena i nova gradnja, 600 ležajeva
- 3.2. Borova – (T1)1,5 ha; neizgrađeno), 300 ležajeva
- 3.3. Kamp Čista- (T3), Drvenik 9,5 ha , 700 smještajnih jedinica

Do izrade propisanih UPU-ova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola.

4. Poslovne zone unutar građevinskog područja naselja

- 4.1. Drvenik-0,91 ha
- 4.2. Zaostrog-2,28 ha
- 4.3. Podaca – 1,7 ha
- 4.4. Brist;-2,05 ha
- 4.5. Gradac – 3,69 ha

Do izrade propisanih UPU-ova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola.

5. Športsko-rekreacijske zone unutar građevinskog područja naselja (R1,R2)

- 5.1. Drvenik – 081 ha
- 5.2. Zaostrog-6,93 ha

Do izrade propisanih UPU-ova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola.

6. Neizgrađena građevinska područja mješovite namjene

- 6.1. Drvenik, Donja Vala
- 6.2. Drvenik, Gornja Vala 1
- 6.3. Drvenik, Gornja Vala 2
- 6.4. Zaostrog 1
- 6.5. Zaostrog 2
- 6.6. Podaca
- 6.7. Brist

U neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja maksimalno 60% obuhvata može biti namijenjeno gradnji stambenih, poslovnih ili turističkih građevina (manjih hotela) dok je minimalno 40% površine obuhvata potrebno namijeniti javnim sadržajima (trgovima, javnim parkovima i sl.).

Do izrade propisanih UPU-ova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola.

7. Zaštićene ruralne cjeline starih naselja

- 7.1. Kostanići
- 7.2. Podaca
- 7.3. Brist
- 7.4. Drvenik
- 7.5. Gradac
- 7.6. Grma
- 7.7. Zaostrog

Do izrade propisanih UPU-ova moguća je rekonstrukcija postojećih građevina i sklopova na temelju konzervatorskih uvjeta.

Članak 149.

Neposredna provedba Prostornog plana propisana je člankom 7. ove odluke.

9.2 Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 150.

Za građevine što su sagrađene u skladu s propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju i u skladu s dokumentima prostornog uređenja, a namjena kojih je protivna namjeni utvrđenoj Prostornim planom može se, do privođenja planiranoj namjeni dopustiti rekonstrukcija za:

- a) stambene građevine u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja:
- izmjena ili sanacija krovišta, bez promjene vanjskog oblika
 - izmjena ili sanacija drugih konstruktivnih dijelova građevine, bez promjene vanjskog oblika građevine,
 - dogradnju sanitarnih prostorija, do 12 m²,
 - dogradnju pomoćnih prostorija (kotlovnica, spremište ogrijeva i sl.), do 10 m².
- b) građevine druge namjene (gospodarske, javne, komunalne, prometne):
- sanacija dotrajalih konstruktivnih dijelova građevine i krovišta
 - dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija
 - dogradnja sanitarija, garderoba, spremišta i sl. do najviše 10 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² bruto izgrađene površine i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine.

Članak 151.

Pod građevinama, koje je moguće rekonstruirati u skladu s odredbama za gradnju postojećih građevina, uz uvažavanje propisanih režima zaštite, a koje se ne nalaze unutar planiranog građevinskog područja, smatraju se:

- postojeće građevine sagrađene do 15.02.1968 i građevine sagrađene na temelju građevinskih dozvola i posebnih propisa.

Postojeće građevine izgrađene na manjim građevinskim česticama od propisanih, mogu se zamjenjivati, rekonstruirati i dograđivati uz poštivanje propisanih koeficijenata izgrađenosti, iskorištenosti, visina i udaljenosti od prometnica i susjednih građevina.

Iznimno, kad lokalni uvjeti to zahtijevaju, unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja može se omogućiti prilagođavanje propisanih uvjeta za gradnju stambenih i pomoćnih građevina na način da površina građevne čestice može biti do 30% manja, koeficijent izgrađenosti može iznositi maksimalno 0,7, a udaljenost može biti i manja od 1,0 m, ali ne manja od zatečene udaljenosti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 152.

„Ovim Prostornim planom utvrđuje se obveza usklađivanja s odredbama ovog Plana (izmjene i dopune ili stavljanje izvan snage) postojećih prostornih planova koji su na snazi:

- Detaljni plan uređenja Drvenik (Gornja vala i Čmilje), Sl. glasnik (bivše) općine Makarska 4/92.
- Detaljni plan uređenja naselja Zaostrog, Sl. glasnik (bivše) općine Makarska 11/96.

Do usklađenja gore navedenih prostornih planova postojeće građevine mogu se rekonstruirati u skladu s odredbama tih planova i može se graditi nova, rekonstruirati, odnosno zamijeniti postojeća pojedinačna ili više građevina na neizgrađenoj prostornoj cjelini koja nije veća od 5000 m², a u skladu s odredbama tih planova.

Dinamika izrade detaljnijih planova, obveza kojih je propisana ovom Odlukom, utvrdit će se Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Dubrovnika.»

Članak 153.

Danom stupanja na snagu ove Odluke ne primjenjuje se Odluka o donošenju Prostornog plana općine Gradac, Sl.Glasnik br.).

Prostorni plan izrađen je u tri (5) izvornika ovjerenih pečatom općinskog Vijeća i potpisom predsjednika općinskog Vijeća.

Izvornici Prostornog plana čuvaju se u Dokumentaciji prostora.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku Općine Gradac.

OPĆINA GRADAC
OPĆINSKO VIJEĆE
Klasa: 022-05/06-01/11
Urbroj: 2147-04/06-01
Gradac, 21. Prosinca 2006. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA OPĆINE GRADAC

Branko Kosović